8554 A 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 200 lir
Leto XXXIV. Št. 162 (10.074)
TRST, torek, 11. julija 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PRVI SKLEPI NOVEGA DRŽAVNEGA POGLAVARJA PO IZVOLITVI

PREDSEDNIK PERTINI ZAVRNIL FORMALNI ODSTOP VLADE RAZPRAVA O MOŽNOSTI PROGLASITVE DELNE AMNESTIJE

Funkcionarjem predsedstva republike je Pertini naročil, naj bodo predvsem pošteni - Predsednikova žena Carla ne mara na Kvirinal

RIM — Prve dni po izvolitvi je povsem razumljiva radovednost javnosti za to, kaj dela predsednik republike na Kvirinalu. Za Pertinija pa tokrat velja predvsem zanimanje, koliko ustaljenih tradicij in formalnosti bo obšel že na prvih korakih.

Oči političnih opazovalcev pa so vsekakor uprte tudi v politične akte, pred katerimi stoji predsednik vlade. Predvsem v odnosu do vlade. Kot je že ustaljena tradicija je predsednik vlade Andreotti sporočil Pertiniju odstop ministrskega sveta, vendar mu je novi predsednik republike odgovoril tako, kot je bilo v tem trenutku edino logično: naj se vrne na delo v palačo Chigi. Ni sedaj čas krize. To je pravzaprav Pertini poudaril tudi v svojem umestitvenem govoru, ko je opozoril, da je «ta enotnost potrebna in bi Italijo čakali žalostni dnevi, če bi se po nesreči razbila».

Sledijo nato nekateri humanitarni problemi. Na Pertinija so že napublike samo podpiše, dejansko pa ga mora pripraviti vlada.

Shema ukrepa predvideva, kot poročajo, amnestijo za vse prekrške, ki se kaznujejo z največ tremi leti ječe. Amnestijo ne bodo uživali jetniki, ki so oškodovali javno upravo ali so sodelovali v oboroženih akcijah. Poleg tega pa naj bi vsem jetnikom znižali kazen za eno ali dve leti.

Slednja izbira ni nepomembna, saj bi v prvem primeru osvobodili kakih 3 tisoč, v drugem pa 6 tisoč jetnikov.

S tem v zvezi je republikanec Mammi dejal, da je PRI načelno vedno nasprotovala amnestijam, da je pa pripravljena tokrat na razpravo o njeni vsebini, a le pod pogojem, da ne zadeva prekrške proti javni upravi in blaginji.

Po desetih dneh sporov in mučnih pogajanj se je vsekakor vzdušje v parlamentu in v odnosih med strankami temeljito izboljšalo. Ko sta Moro in Andreotti pomladi dosegla sporazum o vladni večini je bilo mišljeno, da bo to «vlada na določen rok». Rok pa naj bi bil prav izvolitev novega državnega poglavarja. Vse pa sedaj kaže, da bo vlada ostala na svojem mestu še dlje, čeprav bo morala jeseni prestati težke preizkušnje. Vsem je namreč dovolj jasno, da je vlada opravila le del programa in še to tiste točke, ki so bile najmanj kočljive.

V tem času pa si mnogi pričakujejo reakcijo desnice KD, ki je izšla poražena iz predsedniških volitev.

Vendar se o tem sedaj v Rimu ne govori. Večina nadaljuje pogovor o posebnostih novega predsednika republike. Njegov izjemni značaj je v ospredju večine komentarjev, saj se doslej ni v ničemer spremenil. Ko je zapuščal parlament in se odpravljal na Kvirinal je pozdravil starega soborca Amendolo: «Ti, pridi k meni gor, da se bova še kregala». Nilde Jotti je poljubil, radikalko Emmo Bonino pa potrepljal po glavi in dejal: «To ti je paglavec naše zbornice, vendar vedite, da je poštena». Pozdravil je tudi Luciano Castellino, rekoč: «Midva sva se že poljubila in veš, da drugič ni tako sladko».

Prvi dan bivanja na Kvirinalu je Pertini zbral v dvorani vse uslužbence predsedstva republike in jim naročil predvsem, naj bodo pošteni: «Kaj naj vam rečem. Bodite taki, da se ne boste mrzili ob pogledu v zrcalo, pa roke imejte vedno čiste». Pozneje se je odpravil na dom, na Trg Trevi, k ženi Carli, ki ni marala na Kvirinal v predsedniško palačo. «Ona ima svoje delo in namerava napredovati v svojem poklicu. Jaz želim biti svoboden človek, zato mora biti tudi ona svobodna. Sicer pa se bova pogosto videvala, ko jo bom prišel obiskat. Vsak dan».

Res se je odpravil domov, zato so morali varnostni organi zastražiti tudi to stanovanje, čeprav častniki policije in karabinjerjev zatrjujejo, da se bodo na predsednikove navade kaj kmalu privadili. (g.g. - st.s.)

Raffaele Ursini

Prva poslanica novega predsednika

Brez družbene pravičnosti ni svobode

RIM — Takoj po prisegi je predsednik republike Pertini prebral svojo prvo poslanico na skupni seji obeh zbornic. Začel je z osebno noto in se spomnil, da se je v svojem življenju večkrat znašel pred težavnimi trenutki, ki pa se jih je lotil z mirnim srcem v zavesti, da bo moral on sam plačevati ceno. «Sedaj pa vem — je nadaljeval — da se bodo posledice vsakega mojega dejanja prenesle na vso državo. Od tod moja dolžnost in odločenost, da lojalno in strogo spoštujem prisego zvestobe ustavi.»

«Moral bom biti zaščitnik ustavnih jamstev in pravic državljanov. Moral bom braniti enotnost in neodvisnost države ob spoštovanju mednarodnih obvez in svobodno sklenjenih zavezništev.»

Pertini je nato poudaril nujnost vedno večjega vključevanja Italije v Evropo ter poudaril, da mora biti Italija nosilka miru. Še posebno pa je postavil naglas na nujnosti nacionalne sloge. «Storil bom vse, kar bom mogel, ne da bi šel preko meja, ki jih predpisuje ustava, da bi se nacionalna enotnost, katere izraz je tudi moja izvolitev, utrdila in okrepila. Ta enotnost je nujno potrebna; ko bi se po nesreči razbila, bi našo republiko čakali težki dnevi.» Novi predsednik republike je opozoril, da je prav enotnost demokratičnih sil omogočila, da se je Italija povzpela iz brezna, v katerega sta jo pahnili fašistična diktatura in blazna vojna. «Prav ta nacionalna enotnost bo omogočila izvedbo vseh tistih reform, ki jih delavski razred že leta pričakuje. To pa je naloga parlamenta.»

Pertini je navedel najbolj pereče probleme, ki jih je treba nujno reševati ter na prvo mesto postavil pravico do dela in problem mladinske brezposelnosti, nato pa še pravico do stanovanja, zaščito zdravja ter valorizacijo krajevnih avtonomij.

Potem ko je izrekel solidarnost vsem, ki so na kateremkoli koncu sveta preganjani zaradi lastnih idej, se je Pertini lotil teme svobode: «Svoboda je bila venomer za nas dragocena, neodtujljiva dobrina. Vso našo mladost smo zastavili v boju za obnovitev izgubljene svobode. Toda ko bi meni, ki sem bil vse življenje socialist, ponudili najbolj korenito socialno reformo v zameno za svobodo, bi odklonil, kajti svoboda ne more biti predmet barantanja. Toda svoboda postane krhka zmaga ter jo lahko uživa le manjši del ljudi, če nima svoje naravne vsebine, to je družbene pravičnosti. Svoboda in socialna pravičnost sta nedeljivi. Ne more biti prave svobode brez družbene pravičnosti, niti ne družbene pravičnosti brez svobode.» In samo z uresničitvijo družbene pravičnosti bodo državljani videli v državi mater, ne pa maćeho.

Pertini se je nato lotil problema nasilja in se v tej zvezi spomnil umora predsednika KD Mora. «Ko bi ne bilo kruto umorjen, bi vam on, ne pa jaz, danes govoril s tega mesta!» Predsednik republike je toplo pozdravil oborožene sile in spomnil, da jim ustava nalaga edino vzvišeno nalogo, da branijo državne meje pred zunanjimi napadi. Pozdravil je sodstvo in sile javnega reda, še posebno toplo pa se je obrnil do emigrantov, ki «s svojim delom v tujini delajo čast Italiji.» Spomnil se je tudi svojega predhodnika, Giovannija Leoneja, «ki danes živi v grenki osamljenosti». Končno pa se je Pertini spomnil vseh domoljubov, s katerimi je delil zapor in posebna sodišča ter antifašistični boj. Potem ko je poudaril, da si je zavest svobodnega človeka ustvaril v šoli delavskega gibanja v Savoni, je izrecno omenil imena Giacoma Matteottija, Giovannija Amendole, Piera Gobettija, Carla Rossellija in don Minzonija ter Antonia Gramscija, s katerim je bil Pertini skupaj v zaporu.

«Vsega tega se spominjam s ponosom — je nadaljeval Sandro Pertini — pa ne zaradi tega, da bi obudil stare zamere, kajti na zamerah ni mogoče nič pozitivnega graditi, niti v morali, niti v politiki. Toda z današnjim dnem bom prenehal biti pristranski človek. Nameravam biti samo predsednik republike vseh Italijanov, brat z vsemi v ljubezni do domovine in v stalni aspiraciji po svobodi in pravičnosti.» Ob dolgih aplavzih navzočih je novi predsednik republike zaključil z vzklikom: «Naj živi republika. Naj živi Italija.»

Titove čestitke Pertiniju

BEOGRAD — Predsednik Tito je poslal novemu italijanskemu predsedniku republike Sandru Pertiniju ob izvolitvi tole čestitko: «Ob vaši izvolitvi za predsednika republike Italije mi je v posebno zadovoljstvo, da vam pošljem najiskrejše čestitke in najboljše želje za uspešno opravljanje visokega poslanstva in vašo osebno srečo ter blaginjo prijateljskega italijanskega ljudstva. Prepričan sem, da se bodo plodni odnosi med SFRJ in republiko Italijo, ki so zgled dobrega sosedskega sodelovanja in dejavnik stabilnosti na tem območju, še naprej krepili in bogatili z novo vsebino prijateljskega sodelovanja v korist narodov naših držav in v korist miru, sodelovanja in varnosti v Evropi».

valili voditelji «Amnesty international» in ga prosili, naj bi posredoval pri sovjetskih oblasteh za disidente, katerim ravnokar sodijo. Predvsem pa ga čaka resna odločitev o možnosti podelitve delne amnestije zapornikom.

Zadnja amnestija je bila leta 1970, se pravi pred osmimi leti in so jo dejansko vsilili sindikati, proti katerim se je tedaj (tik po milanskem pokolu) usmerila roka pravice s 16 tisoč sodnimi prijavami. Tokrat pa so na dnevnem redu druga vprašanja, predvsem kočljivi položaj sodstva in stalno odložena reforma jetniškega sistema. O tem ali naj Pertini podeli amnestijo in delno znižanje kazni, se bodo prihodnje dni sestali predstavniki strank vladne večine. Kajti ukrep predsednik re-

NA UKAZ KALABRIJSKEGA JAVNEGA TOŽILCA

Finančni stražniki aretirali bivšega predsednika «Liquichimice» Ursinija

V zaporu še trije njegovi sodelavci - Vsi so obtoženi goljufije - Pozitivna ocena sindikatov

MILAN — Na ukaz namestnika državnega pravdnika v Reggio Calabrii dr. Guida Papalie so finančni stražniki včeraj zjutraj aretirali v Milanu bivšega predsednika petrokemijske družbe «Liquichimica» Raffaeleja Ursinija, člana upravnega sveta družbe «Liquichimica Biosintesi» (ki sodi v isti koncern) Luigija Bianchija, ter člana nadzornega sveta iste družbe Uga Scuterija in Bruna Sacerdoteja. Vsi štirje so osumljeni, da so uporabili del javnih sredstev, ki so jih dobili kot kredit za gradnjo tovarne bioproteinov v kraju Saline Joniche (Reggio Calabria) v drugačne namene, predvsem pa, da so dali nekatera dela za dograditev tovarne v podzakup mafiji.

Aretacija Raffaeleja Ursinija in njegovih sodelavcev je močno odjeknila v italijanskih gospodarskih krogih, saj je Ursini med najbolj znanimi italijanskimi gospodarstveniki, dasi ni ravno na dobrem glasu zaradi dokaj drzne in včasih ne ravno smotrne uporabe javnih sredstev. Pred nedavnim je odstopil z mesta predsednika družbe «Liquichimica», ker je koncern ob krizi petrokemije zabredel v hudo finančno stisko (samo lani je imel 18 milijard lir zgub) in marsikatera politična sila je pogojevala javno finančno podporo za sanacijo družbe z njegovim odstopom.

Ursija in njegove sodelavce, ki so od včeraj zaprti v milanski kaznilnici San Vittore, je pokopala predvsem gradnja tovarne bioproteinov v kraju Saline Joniche. Tovarna je zahtevala znatne investicije (nad 200 milijard lir) začeli pa so jo graditi še preden so splol vedeli, če bodo lahko prodajali svojo proizvodnjo. Najbrž so menili, da bodo, kot je v Italiji večkrat običaj, lahko izsiljevali in pogojevali vlado in višji zdravstveni zavod s tem, da so ustvarili na Jugu in v tej nerazviti pokrajini 500 delovnih mest.

Višji zdravstveni svet je dolgo časa kolebal preden je izdal dovoljenje za proizvodnjo bioproteinov z omejitvijo, da služi lahko kot krma le za živino, ki ni za zakol. Iz polemike, ki se je razplamtela že lani, se namreč lahko jasno izlušči vsaj ena ugotovitev: meso živine, ki je bila krmljena z bioproteini, je človeku škodljivo.

Kljub polemiki pa je Ursini dogradil tovarno, ki je ena največjih in najsodobnejših, če že ne najsodobnejša v Evropi, zaradi omejitve tržišča, ki je posledica sklepa višjega zdravstvenega sveta, pa je njen proizvodni potencial povsem neizkoriščen. Kot je ugotovil sodnik Papalia pa kaže, da je pri gradnji tovarne imela prste tudi mafija, ki je dobila v podzakup kopico del. Od tod obtožba Ursinija in njegovim sodelavcem, da niso uporabili javnih sredstev za dejavnost, za katero so dobili kredit. Poleg tega jih sodnik dolži še goljufije.

Medtem ko je novi upravni svet družbe «Liquichimica» dokaj umirjeno ocenil sklep kalabrijskega sodnika in v bistvu izrazil upanje, da bodo vse plati zadeve pojasnjene, je na aretacijo dokaj žolčno reagiral minister za industrijo Donat Cattin, ki je dejal, da bi to lahko imelo za posledico popolno blokado bančnih posegov za podjetja v krizi. «Očitno — je pripomnil — ima Italija dve vladi: ministrski svet in sodstvo.»

Povsem drugačna je bila ocena sindikatov. Izvršni svet delavcev kemijske industrije je poudaril, da so aretacije nov dokaz, kako upravičena je bila zahteva FULPC, naj pristojni državni organi povsem pojasnijo, upravni in finančni položaj družbe «Liquichimica», predvsem pa, kako je Ursini uporabil javna finančna sredstva in kakšni so njegovi odnosi z glavnimi italijanskimi bankami. (vt)

Po protestu avstrijskih šoferjev

Zapora italijanskih avtoprevoznikov na meji z Avstrijo

BOCEN — Ponovno je prišlo do zastoja v cestnem blagovnem prometu na mejnih prehodih med Avstrijo in Italijo. Tokrat protestirajo proti novim avstrijskim tranzitnim tarifam italijanski avtoprevozniki. Italijanska federacija obrtniških avtoprevoznikov FITA (združuje lastnike tovornjakov, ki so obenem šoferji) hoče z zaporo blagovnega prometa prepričati italijansko vlado, da ponovno vzpostavi konkurenčnost italijanskega prevozništva. Šoferji so svoja ogromna vozila parkirali pred mejami, predvsem pa na Brennerju in Kokovem, s tem pa niso zagrešili nobenega kaznivega dejanja, so pa onemogočili ves blagovni promet in do skrajnosti ovirajo osebnega. Poseg italijanskih oblasti ni zalegel: prišlo je do prerekanja, karabinjerji so na Brennerju celo pripravili dva šoferja, a so ju po nekaj minutah izpustili.

Generalna zveza za promet in trgovino Confetra je že vložila zahteve pristojnim italijanskim ministrstvom, naj posredujejo pri reševanju problema. Confetra pripominja, da se je zrušilo razmerje med stroški prevozov. Italijanski avtoprevoznik mora po novem za bornih 120 km od Brennerja do Kufsteina plačati 100 tisoč lir tranzitnega davka, njegov avstrijski kolega pa plača od Brennerja do Milana le 22 tisoč lir.

NEUSPEŠNO SOOČENJE O SPLOŠNI GOSPODARSKI POLITIKI

SINDIKATI NAPOVEDALI NOVE STAVKE ZARADI NEJASNIH ODGOVOROV VLADE

Novo srečanje s predstavniki strank morda že prihodnje dni - Poročilo Garavinija na seji vodstva sindikalne federacije

RIM — V soboto je razgovor med sindikati in vlado bil dejansko nemogoč, saj je bil pravkar izvoljen predsednik republike in se je politično življenje ustavilo, čeprav le za kratek čas. Toda včeraj so se sindikalisti in ministri spet srečali in problemi so prišli na rešeto. Ni mogoče trditi, da se je vlada v soočenju s sindikati izkazala, prav nasprotno, saj je diskusija trajala polnih osem ur, na kar so sindikalisti zapustili Palačo Chigi razboriti in nezadovoljni.

«Srečanje je bilo povsem nezadovoljivo, sedaj se moramo pogovarjati s strankami,» je izjavil tajnik UIL Benvenuto. Luciano Lama pa je poudaril, da so ponovno poslušali «nezadostne in nezajamčene obveze», kakršnih je bilo tudi v preteklosti mnogo, morda preveč. Prebral je skupno sporočilo treh tajnikov, v katerem je rečeno, da se bodo sindikati in z njimi vsi delavci, zavzeli za «globoko spremembo položaja, predvsem na področju načrtovanja, ki mora zaobjeti tudi leto 1978, kakor tudi prihodnja tri leta».

Ob izhodu iz Palače Chigi so sindikalisti dajali duška svojemu nezadovoljstvu. Ravenna (UIL) je, med drugim, poudaril, da je «edina konkretna točka, o kateri se vlada obvezuje, gradnja mostu pri Mesini» ter neki star načrt za ljudske gradnje na Jugu s pomočjo nekega mednarodnega posojila za tisoč milijard lir.

To pa ne pomeni, v bistvu, nič. Sindikalisti so šli v Palačo Chigi k vladi, ker so se hoteli pogovarjati o nujnosti krepkega zasuka v italijanski gospodarski politiki. Pri tem so izhajali tudi iz programskih obvez nove vlade. Ministre so opozorili predvsem na nevarnost, da bo z jesenjo novih sto tisoč brezposelnih, ki se bodo pridružili poldrugemu milijonu obstoječih. Zato, da se zaokrene težnja gospodarskega nazadovanja, pa so potrebne investicije in tako gospodarsko načrtovanje, ki naj zagotovi predvsem večje možnosti zaposlovanja, prvenstveno na Jugu, ki iz dneva v dan kaže na to, da bo postal pravi sod smodnika.

Tako so zahtevali, naj se vlada obveže, da bo na Jugu zaposlila 200 tisoč mladih ljudi, predvsem v sektorjih, ki so «socialno koristni». Na to zahtevo je minister za industrijo Carlo Donat Cattin ironično pripomnil, da so «temu nekoč pravili paraziti».

Drugo vprašanje, ob katerem so se želeli sindikalisti tvorno pogovarjati, so bili načrti za posamezne industrijske veje. Toda spoznali so, da je vlada pripravila v bistvu le neke analize in načrte, ki smotrno krčijo produktivno bazo teh sektorjev in sicer tako, da je sklenila «posekati suhe veje». Slednje je sicer pravilno, vendar je vsem očitno, da se delavsko gibanje ne more sprijazniti z načrti, ki samo krčijo produktivno osnovo, ne da bi z novimi investicijami predvideli njeno izboljšanje in predvsem ustvarjanje novih delovnih mest.

O tem, so sklenili, se bodo sindikati še pogovarjali z ministrom za industrijo in verjetno tudi z ministrom za proračun. To pa zato, ker sindikalisti že vnaprej predvidevajo, da bo soočenje z Donat Cattinom negativno.

Končno so sindikalisti zahtevali, naj vlada v širokih potezah, orise smotre in vsebino «triletke», se pravi splošnega investicijskega in gospodarskega plena. Tega vlada ni storila, verjetno zato ne, ker nima o «triletki» povsem jasnih pojmov. Pozneje je sam Andreotti pojasnil, da bo «triletka» izdelana s sodelovanjem sindikatov. Slednji so to sprejeli, vendar so pozneje, na seji enotnega vodstva CGIL - CISL - UIL poudarili, da tokrat brez stavkovnega pritiska ne bo šlo. Vodstvo sicer še zaseda, vendar je poročevalec Garavini poudaril, da bodo v najkrajšem času, že ta mesec, potrebne krepke stavkovne akcije pritiska v posameznih vejah gospodarstva in v posameznih deželah. Zato se mora sindikalno gibanje že sedaj pripraviti na spopad, ki bo trajal tudi jeseni. Ne gre za neko «splošno protestno akcijo», je poudaril Garavini, pač pa za pritisk, ki ga mora delavsko gibanje izvajati tam, kjer čuti svoje najpristnejše interese.

Vlada, oziroma gospodarski ministri, se bo s sindikati vsekakor srečala še ta teden, ko bodo obravnavali specifična vprašanja. (st.s.)

Pertini na Morovem grobu

RIM — Predsednik republike Pertini je včeraj popoldne v strogo zasebni obliki obiskal pokopališče v Turriti Tiberini, kjer se je poklonil spominu umorjenega predsednika KD Alda Mora.

Brandt v Rimu

RIM — Bivši zahodnonemški zvezni kancler Willy Brandt je včeraj dopotoval z Dunaja na štiridnevni obisk v Rim. Sinoči je bil gost sprejema, ki sta mu ga priredila tajnika socialistične in socialdemokratske stranke, Craxi in Romita, danes pa bo imel pogovore s predsednikom vlade Andreottijem, z zunanjim ministrom Forlanijem in z ministrom za trgovino s tujino Ossolo.

Pred srečanjem med vlado in sindikati. Predsednik Andreotti se rokuje s tajnikom CGIL Lucianom Lamo, za njim pa sta še Luigi Macario (CISL) in Giorgio Benvenuto (UIL) (Telefoto ANSA)

OD PODPORI VOJSKE IN OROŽNIKOV

Državni udar v Mavretaniji

Maroko ne bo dopustil proalžirske državne tvorbe na svojih mejah

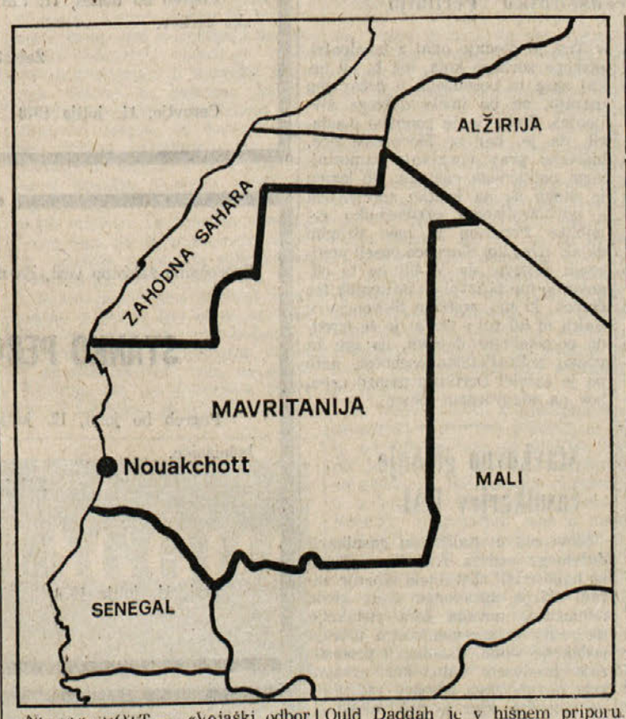

NOUAKCHOTT — «Vojaški odbor za nacionalno sanacijo» je včeraj prevzel oblast v Mavretaniji. Odbor, ki naj bi ga vodil načelnik generalnega štaba vojske Mustafa Mohamed Saleck, sestavljajo višji častniki vojske in orožnikov ter vidni funkcionarji, med njimi tudi ravnatelj rudnikov železa v Zouerateju, glavnega bogastva Mavretanije. Vesti iz Nouakchotta so pomanjkljive, vojska naj bi zasedla vse ključne položaje, bivši predsednik Moktar Ould Daddah je v hišnem priporu. Med vojaškim pučem ni bilo po prvih vesteh večjih spopadov in ne prelivanja krvi.

Mavretanska islamska republika s svojim položajem na obalah afriškega severozahoda predstavlja važno strateško točko med Alžirijo na vzhodu in bivšo špansko Saharo na severu, ki si jo je razdelila z Marokom leta 1976. In prav ozemlje Zahodne Sahare je že vrsto let prizorišče silovitih spopadov med Maročani in Mavretanci ter borci Polisaria, ki ob podpori Alžirije hočejo samoodločbo ljudstev Zahodne Sahare.

Mavretancem in Maročanom je dosedaj pomagala Francija predvsem s svojim letalstvom. Državni udar zato z zaskrbljenostjo spremljajo tako v Maroku kot v Parizu. Francozi do sedaj mirno čakajo na razvoj dogodkov, v Rabatu pa je marokoški minister za informacije ocenil državni udar kot zaskrbljujoče dejstvo, če bi marokoški vojaški kontingent v Mavretaniji zamenjali alžirski vojaki. Maroko, je pristavil minister, ne bo nikoli dopustil, da bi ga Alžirija obkolila. Pristaviti je treba, da je marokoški kontingent v Mavretaniji po oborožitvi in številu pripadnikov skoraj enakovreden mavretanski vojski. Udar pa so z zadovoljstvom pozdravili v Alžiru in v krogih Polisaria, saj je vojaški odbor v svojih kratkih sporočilih ljudstvu napovedal pogajanja za rešitev zahodnosaharskega problema. Mavretanski radio je med drugim sporočil, da je vojska zrušila «režim protiljudske in protidržavne korupcije».

Nova oblast pa svečano izjavlja, da bo spoštovala vse obveze bivšega režima do tujcev in mednarodnih organizacij. Ta stavek si v pariških krogih razlagajo kot prikrito zagotovilo, da ne bodo prikrajšani francoski gospodarski interesi, zato je molk francoske vlade upravičen. Vojaški odbor obenem sprejema načelo o človeških pravicah, listino OZN, Organizacije afriške enotnosti in Arabske lige.

Novi vojaški režim v Mavretaniji so že priznale Alžirija in druge arabske države, zadržanje Maroka pa predstavlja eksplozivno nevarnost, ki se lahko izrodi v odkrit spopad na tem koncu afriške celine. (voc)

DNEVI HRVAŠKE MLADINE V VELIKEM BORIŠTOFU V AVSTRIJI

V obrambo pravic gradiščanskih Hrvatov

ŽELEZNO (Avstrija) — Hrvaški akademski klub na Dunaju je tudi letos organiziral in pripravil Dneve hrvaške mladine — tokrat v Velikem Boništofu na Srednjem Gradiščanskem. V soboto in nedeljo so se vrstile kulturne, športne in zabavne prireditve, največji pomen prireditve pa je predvsem v njenem narodnostnem obeležju, kajti izzvenela je kot vnovičen poziv republiki Avstriji, naj slednjič prične uresničevati vsebino državne pogodbe.

Prireditve v Velikem Boništofu se je udeležilo preko tisoč mladink in mladincev iz vseh gradiščanskih narodnostnih naselij, predstavniki kulturnih narodnostnih društev in predstavniki jugoslovanskega veleposlaništva na Dunaju. Slavnostni govornik na prireditvi je bil novoizvoljeni predsednik Hrvaškega akademskega kluba Werner Varga. Opozoril je zlasti na temeljna, že več desetletij nerešena narodnostna vprašanja na Gradiščanskem, to pa so zlasti: narodnostno šolstvo, informiranje v hrvaškem jeziku, zlasti oddaje iz deželnega radijskega studija, in uporaba hrvaškega jezika v uradih. Werner Varga je podčrtal, da se mladi, z njimi pa vsa napredna in demokratična avstrijska javnost, zavzemajo za uresničitev duha državne pogodbe in hkrati za dobrososedske odnose med Avstrijo in Jugoslavijo. Hrvatske dneve pa je ocenil tudi kot možnost za neposredna srečanja mladih in prizadevanja za poživitev narodnostnih dejavnosti na podeželju.

Na prireditvi, letos je bila že šestič, so nastopile folklorne skupine iz Velikega Boništofa, Pinkosa, Čajte, in gostje iz socialistične republike Hrvaške. V prireditev se je vključila tudi iniciativna skupina za narodnostne pravice iz Dunaja, ki je na prireditvi razdelila posebne letake v hrvaškem jeziku, v katerih se zavzema za manjšinske pravice, ter prvo številko mesečnika Enotnost, ki prinaša pogovore z najvidnejšimi predstavniki koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov: Francija Zwittra, Matevža Grilca in Jurice Čenarja. Prireditev v Velikem Boništofu je v imenu hrvaškega kulturnega društva, kot najmnožičnejše gradiščanske organizacije, pozdravil tudi predsednik dr. Ivo Müller, ki je ravno tako opozoril na pomen uresničevanja narodnostnih pravic na Gradiščanskem. E. RUŽIČ

PRIPRAVE NA UMESTITEV OBNOVLJENIH UPRAV

Danes na županstvu prvo srečanje med zastopniki svetovalskih skupin

Dogovorili naj bi se o prvem sklicanju občinskega sveta
Sestanki KD pred umestitveno sejo nove deželne skupščine

Kot smo napovedali in je bilo lahko pričakovati, se je v tem tednu, po izvolitvi predsednika republike in povratku tržaških in deželnih voditeljev iz Rima, krajevna politična aktivnost razvnela. Politične stranke čakajo namreč nujni roki v zvezi z obnovo delovanja novoizvoljenih uprav, v prvi vrsti deželnega in tržaškega občinskega sveta.

Glede tržaške občine je potrjena današnja seja, na katero je župan Spaccini sklical zastopnike volilnih list, to je strank in gibanj, ki so 25. in 26. junija dobile predstavništvo v novem občinskem svetu. Na njej naj bi se skušali dogovoriti o datumu prvega zasedanja obnovljenega sveta, na katerem je treba po zakonu začeti postopek za izvolitev novega župana in občinskega odbora.

Predsednik deželnega odbora Comelli je že 8. maja z dekretom odredil, da se bo novoizvoljeni deželni svet sestal 17. julija. Na prvem zasedanju bo skupščina najprej imenovala začasno predsedstvo, ki ga bodo sestavljali najstarejši svetovalec, ki bo opravljal predsedniške posle ter dva najmlajša svetovalca, ki bosta opravljala tajniško delo. Nato bo 61 deželnih svetovalcev priseglo, kot predvideva 17. člen deželnega statuta. Prvo sejo novoizvoljenega sveta bo vodila Aurelia Benco vd. Gruber, ki je bila izvoljena na listi «per Trieste», tajnika pa bosta Armando Angeli, ki je bil izvoljen na listi KD v pordenonskem okrožju ter Franca Miami, ki je bila izvoljena v videmskem okrožju na listi KPI.

Dnevni red predvideva nato izvolitev predsedstva, ki ga sestavljajo predsednik sveta, dva podpredsednika in štirje tajniki. 4. člen pravilnika predvideva, da morajo predsednika izvoliti s tajnim glasovanjem, za izvolitev pa mora na prvih dveh glasovanjih, ki morata biti na prvem zasedanju, prejeti absolutno večino; na naslednjih glasovanjih je za izvolitev potrebna le relativna večina.

Pospešujejo se zato priprave političnih strank, ki morajo opredeliti svoja stališča in iskati dogovor z drugimi političnimi partnerji: že za samo izvolitev predsedstva, Deželni tajnik KD Coloni bo po vrnitvi iz Rima predsedoval že jutri prvi seji novoizvoljenih deželnih svetovalcev njegove stranke, ki bodo iz svoje srede izbrali načelnika in vodstvo svetovalske skupine. V petek pa bo Coloni poročal deželnemu vodstvu in parlamentarcem KD na srečanju, ki bo v hotelu ENALC pri Nabrežini, o volilnih izidih in o vodilih za pogajanja glede sestave novega odbora dežele Furlanije - Julijske krajine. Ob tej priložnosti bodo tudi imenovali predstavništvo KD, ki bo vodilo pogajanja z drugimi strankami in ga bodo sestavljali poleg tajnika še načelnik svetovalske skupine in pet članov.

Zaradi onesnaževanja delavci podjetja Crismani v težkem položaju

Zaradi ekološke obrambe proti onesnaževanja morja v Tržaškem zalivu, delavci vlačilcev podjetja Tripcovich soglašajo skupno s sindikati FILM - CGIL - CISL, kateri tudi nasprotujejo onesnaževanju morja in so seznanjeni o težkem položaju, v katerem se trenutno nahajajo delavci podjetja Crismani, kateri opravljajo to delo, in so jim pri tem pripravljeni nuditi svojo celotno pomoč. Predvsem podčrtujejo veliko nevarnost, če se takoj ne ukrepa, da bi se preprečilo onesnaževanje v področju SIOT, kakor tudi v pristanišču v Miljah, predvsem pa v vseh kopališčih v tržaškem zalivu.

Na festivalu L'Unità in Dela

Razprava o sredstvih javnega obveščanja

V prostorih tržaškega velesejma na Montebellu se danes nadaljuje pokrajinski festival L'Unità in Dela. Današnji program obsega razpravo na temo «Informacija, pluralizem in demokracija: stališče KPI do zakona o zasebnih sredstvih javnega obveščanja». Govoril bo Mauro Mancini, član vsedržavnega vodstva KPI. Razprava se bo začela ob 19. uri. Ob 21. uri bo nastopila folklorna skupina iz Moldavije «Prietenia».

Čestitke novemu predsedniku

Novoizvoljenemu predsedniku italijanske republike Sandru Pertiniju so poslale brzojavne čestitke tudi številne tržaške organizacije.

«V imenu SSk, slovenske politične stranke v Furlaniji-Julijski krajini, Vam ob izvolitvi za predsednika republike izrekam svoje spoštovanje in Vam iskreno čestitam. Vaša protifašistična preteklost ter vztrajen boj za zaščito vrednot demokracije in idealov odporništva sta jamstvo za nadaljnje in popolno izvajanje republiške ustave. V tem duhu izražamo prepričanje, da se boste zavzeli za odobritev zakona za globalno zaščito slovenske manjšine v Italiji, ki je s številnimi žrtvami prispevala k boju proti fašizmu, k osvoboditvi in k demokraciji».

Predsednik deželnega sveta SSk
prof. Andrej Bratuž

* * *

«Tržaški partizani, Italijani in Slovenci, združeni v Vsedržavni zvezi partizanov ANPI prisrčno pozdravljajo Vas, neomajnega antifašističnega borca, ob izvolitvi na najvišje državniško mesto.

Potrjujemo Vam, ki ste simbol in porok državne enotnosti, da se bomo še naprej borili za obrambo svobode in za družbeni razvoj države».

Za pokrajinski odbor VZPI — ANPI
predsednik **Arturo Calabria**

* * *

«Ob izvolitvi Sandra Pertinija, vzglednega borca za zaščito demokratičnih načel, za predsednika republike mu tržaški pokrajinski odbor tudi v imenu vseh prebivalcev, Italijanov in Slovencev, ki jih veže ta skupen boj za obrambo demokratičnih inštitucij in antifašistična borba, pošilja najiskrenejše čestitke za izpolnitev njegove visoke naloge».

Tržaški pokrajinski odbor

* * *

«Ob Vaši izvolitvi na najvišje republiško mesto mi dovolite, da Vam izrečem najbolj občutene čestitke v svojem in v imenu deželnega odbora Furlanije - Julijske krajine ter Vam zaželim vse najboljše pri izpopolnjevanju Vaše visoke misije».

Predsednik deželnega odbora
Antonio Comelli

ZNANSTVENA FANTASTIKA NA GRADU SV. JUSTA

Nivo festivala se še ni dvignil

Dolgujemo vam kroniko dveh dni predavanj na tržaškem festivalu znanstvenofantastičnega filma, na katerih smo si lahko ogledali tri celovečerne in dva kratkometražna filma v tekmovanju za nagrade.

Oba kratkometražna filma sta imela napako precenjevanja «lepote» posameznega posnetka, kar je negativno vplivalo predvsem pri delu Madžara Petra Gardosa «Lidercc» (Mora), medtem ko je ameriški film Philipa Dauberja, Toma Valensa in Douga McKechinia «Spaceborne» vendarle izbor zanimivih posnetkov poletov v vesolje.

Med celovečernimi filmi je doslej rahlo boljši ameriški «Mansion of the Doomed» (Grad prekletih) režiserja Michaela Patakija, katerega smo pred kratkim lahko gledali v italijanskih kinematografih erotično varianto pravljice «Cindarella nel regno del sesso». Tudi v znanstvenofantastičnem filmu se Pataki izkaže za režiserja, ki slabo snema. Škoda, ker je pač v zgodbi filma nekaj zanimivih, čeprav ne posebno izvirnih stvari. Gre za prikaz fanatičnega znanstvenika, ki mu je ime Chaney, kot znani zvezdi fantastičnega filma. Njegova hči je izgubila vid v nesreči; v želji, da ji ga povrne, si oče preskrbi z nasilnimi sredstvi oči drugih ljudi, dokler se mu ti ne uprejo. Opozoriti velja le na interpretacijo starejših zvezd Richarda Baseharta in Glorie Grahame.

O ostalih dveh daljših filmih bo žal dovolj le par besed: «Vesoljna ladja Yamato» Japonca Yshinobu Nishikazija je zelo statična, nezanimiva risanka; «Operation Ganymed» Nemca Rainerja Erlerja je dolgočasni prikaz vesoljskega poleta.

Zelo zanimiva je pa še vedno popoldanska retrospektiva, v kateri gledamo ameriške «seriale». Škoda le, da je precej naporno gledati vsa nadaljevanja posamezne serije zaporedoma; no, vendar pa se splača. «Buck Rogers» in «Flash Gordon Conquers the Universe», ki smo ju doslej gledali, sta oba povzeta po pustolovščinah znanih junakov ameriškega stripa. Pri obeh je tudi razvidno, kako je ta zvrst vplivala na Georga Lucasa pri filmu «Star Wars».

Začel se je tudi tridnevni simpozij o perspektivah energije, na katerem nastopajo pomembni znanstveniki. Predseduje profesor pariške Sorbone Enrico Fulchignoni. Prvi dan je imel osrednje predavanje prof. Hubert Reeves, ki raziskuje na francoskem CNRS, sodeloval pa je tudi z ameriško NASO. Govoril nam je o energiji s stališča astrofizike, nato pa so v razpravo posegli Američan poljskega porekla Christopher Serkowski, Šved Dainis Dravins in Tržačan Pierluigi Da Col.

Drevi bomo lahko gledali dva celovečerna filma, francoskega «Photo souvenir» in angleškega «The Glitterball», retrospektiva pa se bo za nekaj dni razvijala z dvojnim programom, zjutraj v klubu Cappella (Ul. Franca 17), popoldne pa v kinu Excelsior. (sg)

Nenadna smrt Stanka Perovška

Včeraj ponoči je v tržaški bolnišnici po dolgi bolezni umrl zamejski družbenoprosvetni delavec Stanko Perovšek. Perovšek se je rodil v Trstu 7. novembra 1901 ter je izhajal iz delavske družine. Občutil je pomanjkanje slovenskega človeka v obdobju fašistične strahovlade, pa tudi vse krivice, ki so se dogajale Slovencu in delavcu med obema vojnama. Perovšek se je najprej zaposlil v špediterskem podjetju v Trstu, nato pa dolga leta delal v tržaški luki, dokler ni stopil v zasluženo pokoj. V mladih letih se je med drugim posvetil več športom ter dosegel mnogo uspehov kot kolesar.

Po končani vojni se je skupaj z drugimi zavednimi Slovenci lotil skoraj mrzlične prosvetne dejavnosti. Bil je med ustanovitelji Slovenskega planinskega društva iz Trsta leta 1946, kot odbornik pa je deloval v tem društvu s presledkom enega ali dveh let, prav do konca. Skupno znese to 29 let. Perovšek se je dolga leta ukvarjal z blagajništvom, vodenjem raznih odsekov, vodenjem izletov in še z drugim. V zadnjem obdobju je bil podpredsednik SPDT. Pri tem naštevanju pa bi radi dodali to, da je bil Perovšek izredno skromen in da se ni nikoli silil v ospredje ali se hvalil z opravljenim delom. Sedanji odborniki se prav gotovo še spominjajo, kako je Perovšek spregovoril le takrat, ko je moral predstaviti blagajniški račun ali pa poiskati avtobuse za kak izlet: ko je Perovšek prevzel kako nalogo, smo bili brez skrbi da bo delo izvedeno. Takih ljudi res ni več.

Pogreb pokojnika bo jutri ob 12.30. ko bo žalni sprevod krenil izpred mrtvašnice v Ul. Pietà na pokopališče pri Sv. Ani. (dj)

KONFRONTACIJA ZA OKROGLO MIZO NA FESTIVALU UNITÀ IN DELA

Ustvariti enotnost demokratičnih sil z jasnim politično-akcijskim programom

Okrogle mize so se udeležili predstavniki vseh tržaških strank razen KD in PLI - Ostro kritične ocene «Liste za Trst» in njenih reakcionarnih stališč - Poudarek na osimskih sporazumih in globalni zaščiti Slovencev

V okviru pokrajinskega festivala «Unità in Dela» je bila sinoči v prostorih tržaškega velesejma okrogla mira o bodočnosti Trsta po junijskih volitvah. Udeležili so se je Giorgio Rossetti za KPI, Coslovich za PSI, Bercè za PSDI, Granarsa za PR, Dolhar za SSk in Giuricin za listo «per Trieste», vodil pa jo je član pokrajinskega vodstva KPI Fausto Monfalcon. Povabljena je bila tudi KD, a se povabilu ni odzvala, kot se ni odzval predstavnik PLI.

Bila je to prva priložnost, da se stranke po junijskih volitvah soočajo in nakažejo konkretne programe, ki jih bodo zagovarjale na pogajanjih za sestavo novega občinskega in deželnega odbora. To je poudaril pokrajinski tajnik KPI Rossetti, ki je po analizi volilnih izidov še pristavil, da je sedaj skrajni čas, da se menja način upravljanja. Treba je dati jasne predloge in predložiti konkretne programe, ki pa bodo morali tudi upoštevati izide volitev. Z osimskimi sporazumi se nudi Trstu priložnost za industrijski razvoj, obenem pa bodo spremenili sedanjo gospodarsko usmeritev, ki je slonela na terciarnih dejavnostih.

KPI je na občini predložila konkreten program, s katerim se bodo lahko soočale vse demokratične stranke, razen fašistov, v nobenem primeru ne bo odpirala vprašanja osimskih sporazumov, ki so za stranko dokončni. KPI je tudi proti komisarski upravi, ker je v tem trenutku edina možna rešitev le sodelovanje med vsemi demokratičnimi silami, partija pa bo morala biti neposredno udeležena pri upravljanju javnega življenja.

Za njim je spregovoril predstavnik liste «per Trieste» Gianni Giuricin, ki je naprej omenil, da bo govoril v osebnem imenu, ker naj bi vabilo prejel v zadnjem trenutku. Resnici na ljubo pa je vabilo prejel že prejšnji teden. Dejal je predvsem, da uspeh njegove stranke ne odraža kvalunkvizma, če pa je ta izid tako globoko odjeknil v javnosti je to po njegovem mnenju dobro za Trst.

Dejal je, da ni bil nihče od njegove stranke proti dokončni ureditvi meja med Italijo in Jugoslavijo, vsi pa so bili proti gospodarskemu delu osimskih sporazumov, predvsem proti industrijski coni na Krasu. To je ena od temeljnih točk poleg avtonomije tržaške pokrajine, «zaščite Krasa» in pomorske vloge Trsta, od katerih ne bo njegova skupina odstopila, ko se bo razpravljalo o sestavi novega občinskega odbora.

Pripravljeni so torej sodelovati z vsemi strankami, ki bodo sprejele te točke. Na izrecna Dolharjeva (SSk) vprašanja je tudi dejal, da ne bo dajala njegova stranka nobene pretveze KD, da bi se zavlačevala odobritev zakona o globalni zaščiti slovenske narodnostne skupnosti.

V imenu radikalcev je govoril pokrajinski tajnik Granara, ki je dejal, da je to tretja priložnost za stranke levice, da menjajo svojo politiko, potem ko niso na volitvah zabeležile posebnega uspeha. Za sestavo občinskega sveta je predlagal koalicijo vseh levičarskih strank in liste «per Trieste»; izključiti bi bilo treba KD, saj nosi največjo odgovornost za sedanji položaj v mestu.

Tudi socialist Coslovich je opozoril na velike odgovornosti, ki jih nosi KD. Dejal je, da se ni nikoli spoprijela z realnimi problemi mesta, ne v deželnem niti v državnem merilu. Pristavil je, da mora lista «per Trieste» odgovoriti kako namerava upravljati mesto, saj ima v občinskem svetu relativno večino. Vsekakor pa je treba v deželi ohraniti demokratično enotnost, ker bodo samo na ta način lahko rešeni številni veliki problemi. Za republikanca Suklana pa bi se morale stranke predvsem vprašati, zakaj je prišlo do takega nepričakovanega volilnega izida. Problemov Trsta, je nadaljeval, ne bo mogoče rešiti samo v Trstu, zato je potrebno soočanje vseh strank o konkretnih problemih mesta, ki jih posamezne stranke ne bodo mogle same rešiti.

Predstavnik PSDI Mario Bercè pa je poudaril, da je bil izid volitev pravi potres za tržaško politično življenje. Zmagala je tista lista, ki ne more nuditi nobene prihodnosti mestu. Listo «per Trieste» je označil za protiosimsko, predvsem pa protislovensko. Bil je to glas proti odprtosti Trsta, proti odprti meji in proti gospodarskemu razvoju naše dežele. S takimi programi, kot se je predstavila lista «per Trieste», ni mogoče sestaviti nobenega načrta, da bi krajevno gospodarstvo zaživelo in bi se za Trst začelo novo, boljše obdobje.

Spregovoril je nato Rafko Dolhar (SSk), ki je najprej vprašal predstavnike tistih strank, ki bodo prvič zastopane v občinskem svetu, kako gledajo na vprašanja slovenske narodnostne skupnosti. Ni se strinjal z Rossettijem, da bi se morale stranke soočati samo na konkretnih vprašanjih; na jasnem si moramo biti, je nadaljeval Dolhar, tudi o bistvenih vprašanjih, ki morajo biti jasna. Če ne bo SSk dosegla sporazuma glede vseh bistvenih vprašanj, bo tudi za komisarsko upravo, v nasprotnem primeru pa je proti temu načinu upravljanja.

Razprava je v drugem krogu bila precej ostra in je tudi dokaj jasno poudarila vso resnost in težavnost položaja, ki ga je ustvaril volilni izid z nepričakovano uveljavitvijo liste «per Trieste», ki je zbrala, poleg nekaterih zapeljanih demokratov, okrog sebe vse najbolj reakcionarne, protijugoslovanske in protislovenske sile v Trstu.

Zamrzjeni piščanci na trbiški cesti

Sinoči, približno ob 20. uri, se je na trbiški cesti na križišču pri Ključu, kjer se odcepi cesta, ki pelje proti Bazovici in Trstu prevrnil tovornjak z napravo za zmrzovanje podjetja Ormelle iz Trbiža, ki je prevažal nad 8 stotov zamrznjenih piščancev. Voznik tovornjaka Tiziano Merlo iz Villerbe pri Trevisu je po nesreči izjavil, da je med vožnjo proti Općinam nenadoma privozil s Ključa nemški tovornjak, zaradi česar je moral ostro zavreti in zaviti, da bi se izognil trčenju. Pri tem se je tovornjak prevrnil na levi bok.

Na kraj nesreče so prišli tržaški gasilci, ki jih je vodil podpoveljnik Godina in so z žerjavom dvignili tovornjak

Včeraj sta se na Kapitolu poročila naša rimska sodelavca

CANDIDA CURZI
in
MINO FUCCILLO

Iskreno jima čestitajo kolegi in prijatelji iz uredništva «Primorskega dnevnika».

V soboto sta se poročila

BORUT KODRIČ
in
MARTA IVAŠIČ

Zvestima sodelavcema kmečkih taborov na Općinah želi obilo sreče in zadovoljstva v skupnem življenju

Kmetijska zadruga

MATURE NA KLASIČNEM LICEJU

Dobro znanje dijakov omogoča sproščen dialog s komisijo

Goriški in tržaški maturanti klasičnega liceja opravljajo prvič mature ločeno - Vprašanja zajemajo snov iz preteklosti in sedanjosti

Včeraj so se pričeli maturitetni ustni izpiti tudi na tržaškem klasičnem liceju F. Prešeren, v Gorici so kandidati zaključili svojo preizkušnjo prejšnji teden. Goriški in tržaški dijaki opravljajo maturo ločeno prvič. Novost je pozitivna, saj za goriške maturante ni bilo ugodno prihajati v Trst.

Prisostvovali smo včerajšnjemu izpraševanju in dobili zelo pozitiven vtis, vseh kandidatinj nismo slišali, vendar smo se lahko prepričali o dobri pripravljenosti «klasikov». Komisijo za maturo klasičnega liceja sestavljajo profesorji: predsednik prof. Martin Jevnikar, za slovenščino Marija Luiza Cenda-Klinc, za italijanščino Marija Ravnik, za zgodovino Alojzija Bratuž, za matematiko Boris Fabiani, notranjo komisijo je predstavljal Ivan Černič. Poudarili smo dobro pripravljenost dijakinj in se prepričali, da je to osnova za bolj sproščen dialog, če kandidat snov pozna, lahko razvija tudi osebne misli, komisija lahko upošteva tudi njegove «kritične» misli in ocene. Včeraj smo prišli v sobo, kjer je komisija izpraševala, ko je kandidatinja odgovarjala iz italijanščine. Pripravila je referat o Leopardiju in profesorica je pričela pogovor prav pri tem italijanskem pesniku. Dijakinja je podala karakteristike pesnika, dodala nekaj osebnih misli, nakar je profesorica izpeljala pogovor na Montaleja. Primerjava med Leopardijem in Montalejem je mogoča n.pr. pri pesimizmu in občutku osamljenosti, ki na svoj način označuje oba avtorja. Primerjava ni nujno, da je naučena, dijakinja je izhajala iz Leopardija in znala razumeti občutek osamljenosti pri Montaleju. Profesorica je speljala pogovor na italijanske tržaške avtorje 19. stoletja. Kandidatinja se je zadržala pri Sabi, omenila je Slataperja in druge. Pogovor je nanesel tudi na slovenske živeče pisatelje v Trstu. Tema ni predvidena, dijakinja pozna tudi nekaj slovenskih tržaških književnikov, to se ji šteje v plus.

Druga kondidatinja se je predstavila iz slovenščine. Pripravljena je, napisala je referat o Lojzetu Krakarju. Beseda teče o taboriščni liriki, primerjava med Krakarjem in Cenetom Vipotnikom je naravna. Dijakinja bo šla študirat dramsko akademijo, zato jo profesorica vpraša o Grumovi drami «Dogodek v mestu Gogi». Kandidatinja govori o ekspresionistični drami s premislekom in zna utemeljiti svoja stališča. V zvezi z dramatiko predsednik komisije vpraša o tržaških slovenskih dramatikov: važni sta imeni Josipa Tavčarja in Filiberta Benedetiča. Na vrsti je Župančič z pesmijo «Manom J. Murna Aleksandrova» in pesnitvijo «Duma». Za drugi predmet mora kandidatinja odgovarjati iz zgodovine. Profesorica ji zastavi vprašanja o dunajskem kongresu, sveti zvezi, italijanskem risorgimentu, pa še o utopičnih socialistih in o razliki, ki jih deli od Marxovega nauka. Pahljača vprašanj je široka, odgovori niso omejeni samo na podatke. Iz celotnega izpraševanja razberemo možnost, da se maturitetni izpiti prebijejo iz ustaljenih kalupov, ker pač ni nujno, da je znanje omejeno na učbenike. Šola je lahko dijakov kažipot, učenec svoja zanimanja dopolnjuje. O tem se pogovarjamo tudi s profesorico: «Šola naj bi nudila napotke, dijak naj išče tudi sam. Seveda je težko zahtevati od dijakov naj vsemu sledijo, če ni pravih napotkov». Pristopi naš kolega, tudi on posluša maturo. «Res je, šola naj nudi usmeritve, podlago. Važni so inštrumenti, s katerimi spoznavamo zgodovinsko in današnjo stvarnost. Šola ne posreduje končnih resnic.» Važno je orodje, s katerim bo dijak naprej delal in študiral, pripravljenost pomeni, da znaš razumeti nove knjige, razbrati nove dogodke. Pripravljeni dijaki se znajdejo tudi pred nepredvideno težavo, pred nenavadnim vprašanjem. Gotovo je to bolj vredno, kot če znamo snov na izust. (am)

Prosvetno društvo «France Prešeren» iz Boljunca vabi vse vaščane na **javni sestanek**, ki bo v prostorih gledališča France Prešeren **danes, 11. t.m., ob 20.30** Prisotni bodo predstavniki Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Razpravljali bomo o temi:

POLITIČNI POLOŽAJ NA TRŽAŠKEM PO JUNIJSKIH VOLITVAH

Uvodne misli bo podal član izvršnega odbora SKGZ

BOGO SAMSA

«NAŠ PRAZNIK» V NEDELJO V NABREŽINI

SSk za najširšo enotnost v vseh krajevnih upravah

Dr. Štoka kritično ocenil «Listo per Trieste» - Čestitke predsedniku Pertiniju

«Naš praznik», ki ga je priredila v soboto in v nedeljo v Nabrežini krajevna sekcija Slovenske skupnosti, je popolnoma uspel. Na prireditvenem prostoru se je zbralo ogromno število občinstva, tako domačinov kot tudi prebivalcev okoliških vasi, poleg njih pa še številni aktivisti in izvoljeni predstavniki SSk s Tržaške in z Goriške. Nedeljski spored se je začel z nastopom godbe na pihala, sledil je koncert moškega pevskega zbora iz Divače, nato pa je prisotnim spregovoril deželni svetovalec dr. Drago Štoka, ki je najprej pozdravil vse prisotne, nato pa je poudaril pomen takih srečanj, ki so postala že prava tradicija. Štoka je nato omenil splošno stanje v državi s posebnim poudarkom na škandale, v katerih se utapljajo nekatere stranke, nato pa je prešel k analizi deželnih in upravnih volitev ter izrazil zadovoljstvo nad volilnim uspehom, ki ga je pred dvema tednoma dosegla Slovenska skupnost.

V nadaljevanju svojega govora je Štoka poudaril nujnost enotnega nastopa vseh Slovencev, ki gre za nekatera najpomembnejša vprašanja in poudaril: «Še vedno si bomo prizadevali za najširšo skupno pot, predvsem v Kraški gorski skupnosti, ki zaradi zadeve okrog statuta še zdaj ne deluje, še naprej si bomo prizadevali za skupne poti v tržaških rajonskih sosvetih, še naprej si bomo prizadevali za čim širše sodelovanje v devinsko - nabrežinskem občinskem svetu.» Pri tem pa je Štoka jasno odgovoril na predvolilni lepak krajevne sekcije KPI, ki ga je označil kot «Zahrbtni napad».

Štoka je nato ocenil izid volitev na Tržaškem in poudaril, da nova «Lista per Trieste», okrog katere so se zbrali ljudje, ki «so zaverovani v Trst in gledajo nanj z lokalpatriotskega zornega kota, kot bi bil nekaj zase in posebnega v državnem ustroju, ne bo imela dolgega življenja». Štoka je še ponovno poudaril, da je, kar se Slovencev tiče, bistveno prav vprašanje samostojnega političnega nastopa. Ob koncu je Štoka še na kratko spregovoril o novoizvoljenem predsedniku republike Pertiniju in med drugim dejal: «Nas kot Slovence veseli predvsem dejstvo, da je bil na to odgovorno mesto izvoljen poštenjak ter človek, ki mu problem Slovencev v Italiji ni bil tuj.» Dodal je še izredno pomembnost dejstva, da gre za veliko antifašistično osebnost, nato pa je zaželel Pertiniju mnogo uspehov na odgovornem mestu.

Stavkovno gibanje časnikarjev RAI

Slovenski in italijanski časnikarji deželnega sedeža RAI-TV v Trstu so napovedali stavkovno gibanje zaradi sklepa upravnega sveta glede namestitve novega šefa redakcije na radiu in spremenjenega ustroja redakcije same. Časnikarji protestirajo predvsem zato, ker upravni svet ne upošteva odlokov vsedržavne pogodbe, kjer je predvideno široko posvetovanje, preden se sprejme odločitve o namestitvi novih časnikarjev. Z namestitvijo novega šefa redakcije bo prišlo tudi v redakciji sami do različnih sprememb, kar bo neugodno vplivalo na tiste člane redakcije, ki so že dolgo časa zaposleni na radiu. Zato zahtevajo slovenski in italijanski časnikarji, da v smislu člena 34 državne pogodbe, prediskutirajo z novim šefom redakcije celotni ustroj le-te.

XVI. MEDNARODNI FESTIVAL ZNANSTVENOFANTASTIČNEGA FILMA

GRAD SV. JUSTA
Od 21.15: «Foto ricordo» (dolgometražni film Francije), igrajo: J. C. Carrière, Vania Viler in Bernard Lecoq; «La pallina luminescente» (srednjemetražni film Anglije).

KINO EXCELSIOR
Ciklus filmov «Fant'America 2: Serials». Od 15. ure naprej: «Il ritorno di Chandu» (1935) Taylorja, 12 epizod z Belo Lugosi.

CAPPELLA UNDERGROUND
«Appendice a Fant'America 1». Ob 10. uri «Fuori dalla legge» (1921) Browinga, igra Lon Chaney.

V primeru slabega vremena bodo predstave na odprtem premeščene v kino Excelsior. Predprodaja vstopnic pri centralni blagajni. Vsi filmi so prepovedani mladini pod 14. letom starosti.

Kino

Miramarski park — «Luči in zvoki» ob 21.30 «Il sogno imperiale di Miramare» (v italijanščini); ob 22.45 «Der Kaisertraum von Miramar» (v nemščini). Prevoz z motornim čolnom s pomola Audace ob 20.20 in ob 21.50 ter iz Miramara ob 22.45 in ob 00.05.
Ariston 21.30 «Buffalo Bill e gli indiani». Paul Newman, B. Lancaster, G. Chaplin.
Mignon 16.00 «Shalako». Sean Connery, Brigitte Bardot.
Nazionale 17.00 «Ma papà ti manda sola?». Barbra Streisand, Ryan O'Neal.
Grattacielo 16.30 «Diamanti sporchi di sangue». C. Cassinelli, Barbara Bouchet, Martin Balsam. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Excelsior Festival znanstvenofantastičnih filmov.
Fenice 17.00 «Bermude: la fossa maledetta». Arthur Kennedy, Janet Agren, Andres Garcia.
Ritz 17.00 «Melodrammore». Enrico Montesano, Genny Tamburi.
Eden 17.00 «Lady Chappley junior». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo Poletna zapora.
Filodrammatico 16.00 «L'albergo degli stalloni». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Aurora 16.00—22.00 «Mash». R. Altman, E. Could. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Capitol 16.30, 19.00, 21.30 «Rosemary's baby». Mia Farow. Prepovedan pod 14. letom.
Moderno 16.30—21.30 «La bella addormentata». Walt Disneyeva barvna risanka.
Ideale Poletna zapora.
Vittorio Veneto Poletna zapora.
Astra 16.00 «Colpo secco». Paul Newman. Barvni film.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. št. 732-627.

Gledališča

V Rossettiju bo danes in jutri ob 21. uri ponovitev operete «Izgubljena ženska» Giuseppa Pietrija. Režija Gino Landi, scenarij Pasquale Grossi, orkester bo vodil dirigent Dario Indrigo. Med drugimi nastopajo tudi Evelina Sironi, Giorgio Valletta, Daniela Mazzuca, Aurora Banfi, Sandro Massimini in Pietro Nuti. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti 2 (tel. 68311).

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 11. julija
AMALIJA
Sonce vzide ob 5.26 in zatone ob 20.54 Dolžina dneva 15.28 — Luna vzide ob 11.22 in zatone ob 22.49.
Jutri, SREDA, 12. julija
OLGA

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 22,1 stopinje, najnižja 19,9, ob 13. uri 22,1 stopinje, zračni tlak 1011,7 mb nestanovitno ustaljen, vlaga 70-odstotna, nebo 9 desetink pooblačeno, veter jugozahodnik 10 km na uro, morje skoraj mirno, temperatura morja 23 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
Dne 10. julija 1978 se je v Trstu rodilo 13 otrok, umrlo pa je 10 oseb.
RODILI SO SE: Jean Claude Martini, Marzio Morgante, Agnese Lorenzon, Matteo Bazzara, Giulia Salvio, Karin Fabi, Andrea Sanna, Giuliana Mosetti, Gianluca Wolf, Luca Bergamo, Stefano Rimini, Giuseppe Miscioscia, Pasquale Giannelli.
UMRLI SO: 72-letna Maria Furlan por. Giacomoni, 84-letni Giuseppe Cervatti, 74-letna Domenica Haglich vd. Scalamera, 83-letna Maria Dückelmann vd. Mohovich, 83-letna Elisabetta Gon vd. Srik, 68-letna Dora Brancovich por. Prazan, 87-letna Anna Glinscheg vd. Mayer, 61-letni Juroslav Valla, 81-letni Sebastiano Aloisi, 68-letna Alma Apollonio por. Luin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Erta S. Anna 10, Ul. S. Cilino 36.
(od 8.30 do 13. ure in od 16. do 20.30)
Ul. Dante 7, Istrska ul. 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Dante 7, Istrska ul. 7.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Občine: tel. 211-001; Proseek: tel. 225141; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi

Elizabete Gon vd. Sirk

Trst, 11. julija 1978

Pogrebno podjetje — Ul Zonta 3.

✝

Dne 9. t.m. nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in nono

FERDINAND (NANDO) MOSETTI

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 11. t.m., ob 12.30 na pokopališču v Barkovljah.

Žalujoči žena Viktorija, sinovi Mario, Bruno in Rino z družinami.

Barkovlje, 11. julija 1978

✝

Za vedno nas je zapustil naš dragi mož in oče

ALOJZ LEGIŠA

Pogreb bo danes, 11. t.m., ob 15. uri iz Tržiča v mavhinjsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo: žena, sin in hčere z družinami

Cerovlje, 11. julija 1978

✝

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi

STANKO PEROVŠEK (PEROSI)

Pogreb bo jutri, 12. julija, ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalujoča žena Antonija, sin Livijo ter drugo sorodstvo

Trst, 11. julija 1978

Umrl je

STANKO PEROVŠEK

Žalovanju družine se pridružuje tudi Slovensko planinsko društvo iz Trsta, v katerem je pokojnik deloval kot odbornik kar 30 let.

Trst, 11. julija 1978

V NEDELJO V BRIŠČIKIH

Skromna, a prisrčna slovesnost ob 70. obletnici odprtja jame

Pozdravni nagovori podžupana zgoniške občine Simonete in dr. Habeta Otvorili so tudi zgodovinsko razstavo kraških izkopanin in letakov o jami

V nedeljo je bila v Briščikih krajša slovesnost, saj je 5. julija letos poteklo natanko 70 let, odkar so za občinstvo odprli znamenito kraško jamo. Prvič pa so jamo v Briščikih znanstveno raziskali leta 1890. Jama je visoka 138 m, v polmeru pa meri 240 m. V svetu je jama znana po izredno zanimivi flori, ob odkritju so našli v njej tudi pet slepih, a še živečih netopirjev, znana pa je predvsem po tem, da ima največjo osrednjo dvorano od vseh jam na svetu. Zaradi privlačnosti te kraške jame, je Briščike v sedemdesetih letih obiskalo ničkoliko turistov vseh narodnosti, žal pa je ta jama še vedno premalo valorizirana.

Nedeljsko slovesnost je priredilo društvo «Alpina delle Giulie» iz Trsta, ki jamo v Briščikih tudi oskrbuje. Ob tej priložnosti so v speleološkem muzeju odprli tudi zgodovinsko razstavo vseh letakov, ki prikazujejo jamo. Poleg tega so razstavljena tudi različna vabila, ceniki, itd., vsekakor pa zaslužijo pozornost razstavljeni kapniki iz mnogih kraških jam, kraški kamni in izkopanine iz 1800 do 1500 pred našim štetjem. Tu so fragmenti vaz, loncev, orožja, pa še veliko zanimivosti precejšnje zgodovinske in arheološke vrednosti. Na odprtju razstave je najprej spregovoril predsednik planinskega društva «Alpina delle Giulie», ki je pozdravil prisotne upravne in vojaške oblasti, nakar je prevzel besedo podžupan zgoniške občine Boris Simoneta, ki je govoril v slovenščini in italijanščini. Simoneta je med drugim dejal, da obžaluje dejstvo, da okrog jame še danes ni slovenskih napisov in kažipotov, kar je občina že pred časom zahtevala. Govornik je tudi izrazil upanje, da bo društvo «Alpina delle Giulie» to pomanjkljivost kmalu odpravilo s tem pa se bodo še bolj utrdili temelji za mirno sožitje med tu živečima narodoma. Na koncu je Simoneta izrazil še čestitke in pozdrav v imenu zgoniške občinske uprave.

Nedeljski slovesnosti je prisostvoval tudi predsednik komisije za zaščito jam in jamski turizem pri mednarodni speleološki zvezi prof. dr. France Habe, ki je čestital ob visokem jubileju jame v Briščikih ter dejal, da predstavlja jama in predvsem velika dvorana, edinstven tovrsten primer na svetu, ki je s svojo seizmografsko postajo tudi pomemben znanstveni dejavnik. Čestitke je poslal tudi predsednik dunajskega speleološkega inštituta dr. Trimmel.

Gostje in številno občinstvo, po večini planinci, so se nato podali v jamo, kjer so prisostvovali osvetlitvi največjega kapnika v veliki dvorani in nato sledili krajšim maršom in skladbam, ki jih je izvajala občinska godba na pihala «G. Verdi».

V NEDELJO PONOČI PRI LOVCU

Mehanik izgubil življenje v hudi prometni nesreči

V nedeljo ponoči se je pri Lovcu pripetila huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje 28-letni mehanik Nevio Peric iz Ul. Castiglione 6, dva mladeniča pa sta bila ranjena. Mladeniči so se peljali v fiatu 127, ki ga je upravljal 22-letni uradnik Sergio Poropat, stanujoč v Ul. del Vento 11, v katerem je poleg nesrečnega Perica sedel še 29-električar Renato Conzani iz Stopnišča Stendhal 2. Peljali so se proti Katinari, ko je v bližini «Case serene» avto, verjetno zaradi prevelike hitrosti zavozil s cestišča in najprej močno trčil v električni drog, nato pa se prevrnil in zdrsel še kakih 20 metrov. Trčenje je bilo tako silovito, da je tri potnike vrglo na asfalt, deli motorja in karoserije pa so zleteli vsepovsod.

Na kraj je nemudoma prišel rešilec Rdečega križa. Med ponesrečenci je bil najtežje ranjen Peric, ki so ga takoj odpeljali v bolnišnico in sicer na oddelek za oživljanje, kjer pa je zaradi hudih notranjih poškodb in prebitja lobanjskega dna, kmalu nato izdihnil. Laže ranjen pa je bil Conzani, ki so ga zaradi zloma reber sprejeli v kirurškem oddelku tržaške bolnišnice s prognozo okrevanja v dveh tednih. Voznik avtomobila Sergio Poropat pa je pri nesreči zadobil samo manjše poškodbe, zaradi katerih so mu v bolnišnici dali samo prvo pomoč, nato pa ga odslovili.

ZAKLJUČEK ŠAGRE V RICMANJIH

Ljudstvo se je tudi včeraj zavrtelo ob domači glasbi

Ricmanjskim prosvetarjem se je nasmehnilo tudi vreme

Sinoči pozno v noč se je zaključila šagra v Ricmanjih, ki jo je priredilo domače prosvetno društvo Slavec ob pomoči domačinov. Sinočnji program je izpolnjeval ples z ansamblom Pomlad, osrednji kulturni program pa je bil v nedeljo popoldne. Otvorila ga je domača godba na pihala pod vodstvom Enija Kryzanovskega.

Medtem se je na ploščadi nabralo lepo število domačih in tujih poslušalcev. Program je nadaljeval domači pevski zbor, ki je pod taktirko Lada Švare zapel Naše pesmi E. Adamiča, Vesno A. Srebotnjaka, Petnajst let E. Adamiča, Igra kolo I. Ocvirka ter Bohor R. Gobca. Osrednji kulturni spored, ki ga je tudi v nedeljo napovedovala Silvana Dobrila, je zaključil moški pevski zbor Valentin Vodnik iz Doline. Zapel je sedem pesmi po sledečem vrstnem redu: F. Juvanec — Slovenska zemlja, B. Adamič — V gorjah zvoni, U. Vrabec — Slovenska pesem, M. Pertot — Škrinja urehova, B. Smetana — Zbor iz opere Prodana nevesta, I. Ota — Venček vinskih pesmi in J. Jež — Igraj kolce. Izvajalci so s svojim izvajanjem pritegnili pozornost obiskovalcev, škoda le, da je bilo ozvočenje nekoliko pomanjkljivo.

Šagro v Ricmanjih je obiskalo precej ljudi, za katere je bilo preskrbljeno v kioskih, ki so bili bogato založeni z jedačo in pijačo. Ricmanjskim prosvetarjem se je nasmehnilo tudi vreme, ki je bilo sicer v soboto zvečer nekoliko hladno, ostala dva večera pa prijetno toplo. Prijetno vzdušje so znali ustvariti tudi člani ansambla Pomlad, ki prav gotovo spada med najboljše tovrstne ansamble pri nas. In ljudstvo se ob dobri glasbi posebno rado zavrti.

Z uspelo šagro si je blagajna domačega prosvetnega društva gotovo lepo opomogla. (bp)

Šolsko skrbništvo prireja veslaški tečaj

Šolsko skrbništvo prireja v sodelovanju z veslaškimi klubi «Canottieri Trieste», «Società Ginn. Triestina — Sez. Nautica», «Canottieri Saturnia» «Società Nautica G. Pullino di Muggia» pokrajinske brezplačne tečaje za veslače in kanuiste. Tečaja se lahko udeležijo dijaki nižjih srednjih šol, ki so rojeni v letih 1964-65-66 in 67. Tečajnike vpisujejo v uradu za telesno vzgojo pri šolskem skrbništvu v Ul. Duca d'Aosta št. 4. Dijaki morajo pristaviti prošnji dovoljenje staršev in zdravniško spričevalo, znati morajo tudi dobro plavati.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 16. julija avtobusni izlet v Tolmin. Za planince pa bo na sporedu vzpon na Mrzli vrh (1.360 m — skupno 4 ure hoje), za neplanince pa ogled okolice. Vpisovanje na sedežu ZSŠDI (Ul. sv. Frančiška 20) še danes in jutri od 11. do 12. ure.

V nedeljo, 16. julija 1978, priredi združenje Union enodnevni izlet v Rovinj z avtobusom ali z motorno ladjo «Dionea». Priprave in vpisovanje na sedežu združenja Union, Ul. Valdirivo 30, vsak dan od 10.30 do 12. ure, razen ob ponedeljkih in četrtkih in popoldne od 17. do 19.30, razen ob ponedeljkih in sobotah. Tel. 64459.

Razna obvestila

Slovensko deželno gospodarsko združenje sporoča, da je spremenjena telefonska številka sedeža v Trstu. Nova številka je **62953.**

Prireditve

IX. Koprski sejem — Danes, 11. julija, so na sporedu: Miki Jevremović z grupo NAJ, Miro Ungar, Prizma, humoristični «Prepih» avtorja Andreja Jelačina, v katerem bodo nastopali šior Pepo in šior Giovanin — Adrijan Rustja in Silvij Kobal, člana SSG Trsa, ter šiora Pepa — Berta Ukmar, članica PDG iz Nove Gorice. Prodaja vstopnic pri sejemski blagajni od 11. do 23. ure.

Mali oglasi

V DOLINSKI OBČINI prodam dvosobno komfortno stanovanje. Telefonirati na št. 812489 v večernih urah.

TRŽAŠKA DRUŽINA brez otrok išče za lažje domače delo stalno hišno pomočnico. Odlični pogoji, tel. ob opoldanskih in večernih urah na št. 762975.

PIAGGIO

EKSKLUZIVNA PRODAJA ORIGINALNIH NADOMESTNIH DELOV

«CONCESSIONARIA RÖTL»

TRST

Ul. S. Francesco 46 - Tel. 764127

ciao - bravo - boxer - vespa 50

motocikli in motorji gilera - apecar

BENEŠKI DNEVNIK

Veliko beneških slušateljev na seminarju v Ljubljani

Benečani sledijo predavanjem z vso resnostjo, saj si želijo prisvojiti osnovne prvine slovenskega jezika, književnosti in kulture - Letos prisotna tudi dva animatorja iz Rezije

Tudi letos se 14. seminarja o slovenski kulturi, jeziku in književnosti, ki se vrši v Ljubljani na filozofski fakulteti, udeležuje veliko število slušateljev iz Beneške Slovenije. Tokrat so kulturna društva Benečije poslala v Ljubljano kvalificirano osebje, od katerega potem društva pričakujejo, da se bo polnokrvno vživelo v kulturno življenje Beneške Slovenije, predvsem pa, da bodo ti slušatelji pobudniki novih iniciativ za beneško mladino. Poleg tega pa seveda ostaja osnovna funkcija seminarja spoznavanje slovenskega jezika. Benečani se v Ljubljani srečujejo z resnično stvarnostjo, v kateri živi slovenska družba, to stvarnost podoživljajo v prvi osebi, saj je Ljubljana mesto, ki je zelo aktivno, tako na gospodarskem, kot na kulturnem področju. V Ljubljani se morajo Benečani pogovarjati izključno v slovenščini, kar še poglobi poznavanje jezika. Treba je reči, da vsi slušatelji sledijo predavanjem z velikim zanimanjem in resnostjo. O tem priča tudi pričevanje predavateljice prof. Sonje Maver, ki nam je povedala, da je imela z Benečani veliko zadoščenja. Slušatelji iz Beneške Slovenije so razdeljeni v dve skupini, in sicer v prvo skupino sodijo tisti, ki se prvič udeležujejo seminarja, v drugo pa tisti, ki so na seminarju prisotni že več let, to je tudi primer Boža Zuanelle, ki si je na ljubljanskem seminarju pridobil že toliko znanja, da se lahko bavi z različnimi vprašanji na zavidljivem nivoju. Razveseljiva je tudi ugotovitev, da sta se na letošnji seminar prijavila tudi dva animatorja iz Rezije.

Ob našem obisku v Ljubljani smo se srečali tudi s tov. Markič, ki dela na sekretariatu za šolstvo. Sledil je prijeten pogovor v katerem so prišla na dan mnoga vprašanja o sedanjem kulturnem trenutku v Benečiji, razpravljali smo o novih možnostih dela, pa tudi o velikih težavah pri tem. Med temi težavami gre zlasti poudariti pomanjkanje kvalificiranih kadrov za poučevanje slovenskega jezika, ki pa bodo v bližnji bodočnosti neobhodno potrebni, vsaj tedaj, ko bo italijanska vlada dovolila pouk v slovenščini na šolah videmske pokrajine, kjer prebivajo Slovenci. V tem smislu bo treba preveriti vse možnosti, ki naj bi pripomogle k boljšemu poznavanju slovenskega jezika vseh mladih študentov, predvsem pa učiteljiščnikov in diplomirancev. Treba bo tudi tesneje sodelovati z organizacijami iz matične domovine, ki naj bi poskrbele za specifičen tečaj jezika za mladince iz Beneške Slovenije. Vsa ta vprašanja bodo udeleženci seminarja globlje pretresli na četrtkovi ekskurziji.

PAVEL PETRIČIČ

PO NEDAVNIH UPRAVNIH VOLITVAH

V Tržiču bo danes zvečer prvo soočanje med predstavniki strank ustavnega loka

Sestava odbora je v občini Tržič prav tako težka kot pred komisarsko upravo KPI za programske večine - SSk bo zavzela enotno stališče na deželni ravni V manjših občinah niso še sklicali občinskih svetov

Vodstva političnih strank so preučila izide deželnih, pokrajinskih in občinskih volitev, ki so bile 25. in 26. junija. Odgovorni niso še sklicali pokrajinskega in občinskih svetov. V političnih strankah preučujejo namreč možnosti bodočih povezav v teh svetih, kajti rezultati kažejo, da nista v pokrajinskem svetu in v občinskem svetu v Tržiču možni enostavni sredinski ali levičarski koaliciji. Razmerje sil je, čeprav delno spremenjeno, ostalo na isti ravni kot pred komisarsko upravo.

V Tržiču se na pobudo krščanske demokracije sestanejo danes zvečer prvič zastopniki strank ustavnega loka, ki imajo svoja zastopstva v tamkajšnjem občinskem svetu. Prisotni bodo demokristjani, komunisti, socialisti, socialdemokrati in republikanci. Demokristjani, ki bi s socialdemokrati in republikanci dosegli samo 15 glasov, t.j. polovico mest v občinskem svetu, se zavzemajo za obnovitev nekdanjega levega centra s prisotnostjo socialistov. Ti pa so, z izjavo svojega tajnika mestne organizacije Luigija Blasiga, povedali, da se zavzemajo za obnovitev levičarske koalicije in KD naj ostane v opoziciji. Ker razpolagajo komunisti in socialisti s samo 14 svetovalci, naj bi levico podprla tudi dva socialdemokrata in en republikanec. Zato bo že na nocojšnjem sestanku prišlo do prvega spora med PSI in KD.

V teh dneh so politične stranke objavile tudi svoja stališča. Pokrajinski odbor KPI poudarja, da so komunisti ohranili svoje že itak močne pozicije in da brez njihovega sodelovanja ni mogoče upravljati tukajšnjih uprav. V poročilu je poudarjena utrditev KPI v vsej pokrajini, v Ronkah, v občinah, kjer je bila komisarska uprava, v slovenskih krajih in tudi v drugih občinah.

Komunisti menijo, da se je treba z drugimi političnimi strankami soočati in da je treba zelo nitro sklicati občinske svete in tudi pokrajinskega, kajti ti sveti ne smejo ostati paralizirani. Zaradi tega in tudi zaradi številčnega razmerja meni pokrajinski odbor KPI, da je treba ustvariti najširše večine, da je treba opustiti kontrapozicije, da je treba delati na podlagi jasnih programov; KPI mora biti sestavni del bodočih širokih večin in soudeležena v odborih.

Tudi Slovenska skupnost je sredi prejšnjega tedna preučila volilne rezultate. Iz poročila o delu pokrajinskega sveta posnemamo, da je obsežno poročilo podal tajnik Marjan Terpin, ki je poudaril uspeh stranke, ki je ponovno zastopana v pokrajinskem svetu. Prav tako je Terpin poudaril važnost izvolitve predstavnika SSk v deželni svet. Iz debate je izšlo stališče SSk do sestave bodočih odborov. «Stranka seveda ne more še izreči nekega zaključnega stališča», je rečeno v tiskovnem poročilu», pač pa se bo morala v bližnji bodočnosti soočati z drugimi političnimi silami in v pogajanjih z njimi iznesti vsa temeljna vprašanja naše narodnostne skupnosti na Goriškem. Seveda bo stališče pokrajinskega vodstva SSk nujno odražalo tudi stališče deželnega vodstva stranke, saj mora le v enotnem nastopanju stranka sprejemati take pomembne odločitve.»

Iz tiskovnega poročila posnemamo tudi, da bodo v naslednjih dneh imeli pogovore tudi z osrednjima slovenskima organizacijama ter s strankami ustavnega loka. Sprejeto je bilo tudi stališče, da bo SSk odklonila vsaka vmesna stališča. To pomeni, da bo prisotna v odborih ali pa bo v opoziciji. S tem ni še izrečena dokončna beseda o stališču SSk do morebitnega vstopa te stranke v sredinske koalicije na pokrajini (kjer bi bil njen glas odločilen) in seveda tudi v ožji občinski odbor v Gorici. Nekateri politični opazovalci v Gorici so v prejšnjih dneh nakazovali to možnost.

V zvezi s političnim delovanjem omenimo še napovedani pokrajinski kongres radikalcev, ki je bil ali bi bil moral biti v nedeljo v Palazzettu Veneto v Tržiču. Uro in pol po napovedanem začetku kongresa je bilo v sejni dvorani le petnajst mladeničev. Morda odločno premalo za stranko, ki je dobila nad tri tisoč glasov v vsej pokrajini in s tem seveda precejšen uspeh. Ali se je v kasnejših urah kongres res začel ali ne, to je tajna, ki jo bo treba razvozljati.

Kdaj bodo prve seje občinskih svetov, kjer ni problemov, ni še znano. V Romansu, kjer je ponovno dobila večino levičarska koalicija, bo prva seja sveta najbrž prihodnji teden. Morda že konec tega tedna (vabila niso še bila poslana) se bo sestal občinski svet v Vilešu, kjer ponovno ima večino krščanska demokracija. Stari občinski odbor v Ronkah se bo sestal jutri in morda ob tej priliki bodo določili datum sklicanja občinskega sveta. V izjavi za tisk je župan Blasutti dejal, da ne reflektira več na to mesto, čeprav je dobil najvišje število preferenčnih glasov, še več kot nosilec komunistične liste sen. Bacicchi. Prav tako ni še nič znanega o Gradežu, kjer je sestava večine, po mnenju demokristjanov, povezana s stališči republikancev in socialdemokratov v pokrajinskem merilu.

Zadovoljstvo PSI ob izvolitvi Pertinija

Goriška federacija socialistične stranke je izdala komunike ob izvolitvi socialističnega poslanca Sandra Pertinija za predsednika italijanske republike. V tem poročilu je izraženo zadovoljstvo socialistov Goriške ob tako visokem priznanju dolgoletnemu borcu za socializem, za svobodo, demokracijo in proti fašizmu.

V izjavi socialistične stranke je tudi poudarjen spomin, ki ga imajo delovni ljudje Goriške na Pertinija, ko je obiskal pred dvema letoma Tržič in njegovo ladjedelnico. Takrat je imel Pertini govor, v katerem je poudaril zvestobo odporništvu in republiški ustavi.

DANES ZAKLJUČEK MATURE V GORICI

Dijaki premalo seznanjeni s problemi današnje družbe

Pred komisijo se bo predstavilo še zadnjih sedem kandidatov iz učiteljišča - Jutri rezultati mature na trgovskem zavodu

Danes se bo na slovenskih šolah v Gorici zaključila matura, na učiteljišču bo stopilo pred komisijo še zadnjih sedem dijakov. Včeraj so končale zrelostni izpit otroške vzgojiteljice, na trgovskem zavodu in na liceju so «prerešetali» dijake že v soboto.

Tudi letos se dijaki najbolj bojijo ustnega dela mature. Trema ostaja. Ne zalegajo tolažilne besede profesorjev in sošolcev, ki so že prestali preizkušnjo. Za vsakega je zrelostni izpit nekaj novega, kljub vsem olajšavam je še vedno pomembna etapa v življenju vsakega kandidata. Ob tem se postavlja vprašanje kako lahko profesorji, ki prej niso imeli nobenega stika z dijakom, objektivno ocenijo njegovo znanje, na podlagi kratkega razgovora. Večina dijakov se prav tega boji. Strah, da se jim utrže nit, da ne bi imeli kaj povedati, je glavna ovira dijakom, da se ne morejo sprostiti. To mnenje je izrazila večina učiteljiščnikov, ki je včeraj čakala, da bo stopila pred komisijo. Vprašali smo jih, kaj mislijo o današnji maturi. Mnenja vseh prisotnih so bila precej podobna. Menili so, da je matura preveč ločena od današnje šolske stvarnosti. Strinjali so se, da je treba upoštevati dijakovo razgledanost in sposobnost stintetiziranja raznih problemov s posebnim poudarkom na realnosti, vendar dijaki večkrat temu niso kos. Ta problem je prišel jasno do izraza pri pismeni nalogi, ko se je zahtevalo od kandidatov precejšnje poznavanje današnje italijanske realnosti. O teh problemih niso imeli možnosti se seznaniti med poukom. Priznali so tudi, da jim vprašanja, ki se obračajo na današnje probleme, povzročajo težave. V razgovoru nam je na primer neka kandidatka povedala: «Pred maturo sem se zakopala v študij, tako da nisem imela časa brati časopisov. Na vprašanja, ki zahtevajo poznanje širše družbene stvarnosti navadno odgovarjajo bolje tisti, ki so družbeno in politično aktivni, večina nas pa redkokdaj sledi tej problematiki».

Današnja šola v Italiji po mnenju drugih kaže premalo pozornosti v šolskih programih za dogajanja v družbi, zato ne moremo tega zahtevati od kandidatov. Vendar kandidati ko opravljajo zrelostni izpit so polnoletni in družba od njih zahteva in jim tudi prizna politično zrelost.

Vprašali smo jih tudi koliko jih šola pripravi za bodoče delo. V tem primeru so bili enotnega mnenja; premalo. Vzroke za tak odgovor vidijo v premajhnem številu ur posvečenim didaktiki in hospitacijam. Premalo pozornosti se posveča pedagoškim predmetom in še tisto navadno ostaja na abstraktnih diskusijah raznih teoretikov, namesto da bi se ustavljali pri poglavjih, ki jih bodo kot bodoči učitelji potrebovali. Ko bodo začeli poučevati bodo morali začeti od kraja?

Beseda je stekla tudi o bodoči zaposlitvi. Nekaj se jih bo verjetno odločilo nadaljevati študij na univerzi. Nekateri upajo, da bodo uspeli priti do delovnega mesta potom raznih konkurzov ali v najslabšem primeru bodo prisiljeni zbrati delo, ki ne bo odgovarjalo njihovi kvalifikaciji. Zaupali pa so nam, da sedaj si še ne delajo velikih preglavic z zaposlitvijo. Najprej bo treba videti rezultate mature.

● **Rajonska konzulta za Štandrež** se bo drevi ob 20.30 sestala v Domu Andrej Budal. Govor bo o vprašanjih, ki zanimajo obrtnike v Štandrežu, o otroškem vrtcu in o napovedani infrastrukturi v Ulici Ticino.

Zgodovinska prireditev v Palmanovi

V Palmanovi so v nedeljo priredili zgodovinski prikaz o ustanovitvi mesta-trdnjave. Pred 385 leti je beneška republika sprejela sklep, da zgradi na skrajnem vzhodnem robu svojega državnega ozemlja trdnjavo, ki naj bi jo zavarovala predvsem pred turškimi vpadi. Ti pa so se prav v tistem času nehali in Palmanova je bila glavno oporišče v kasnejši gradiščanski vojni in tudi v kasnejših stoletjih ter je še danes sedež številnih vojaških enot.

Da bi izkoristili s turistične plati njeno zgodovino so že pred nekaj leti pričeli s primernimi prireditvami. Taka prireditev je bila v nedeljo, vršila se je na glavnem velikem trgu sredi mesta. Poleg domačinov, ki so bili oblečeni v uniforme plemičev in vojakov 16. stoletja, so prišli za to priliko v Palmanovo še zgodovinske skupine iz Ferrare in Gubbia, ki so zabavale s svojimi veščinami več tisoč ljudi, ki so prišli za to priliko v mesto.

Prireditev je bila sicer zanimiva, potrebno pa bi bilo, da bi bila bolje pripravljena in tudi, da bi bilo več reda na trgu v času prireditve same.

Izleti

Goriško združenje obrtnikov obvešča, da imajo še nekaj prostih mest za avtobusni izlet k jezerom Maggiore, Como in Iseo v dneh od 15. do 17. julija. Vpisujejo na sedežu združenja v Drevoredu 24. maja 1.

Mali oglasi

PRODAM stroj za izdelavo ključev. Informacije na uredništvu v Gorici.

Kino

Gorica

CORSO Zaprto.
MODERNISSIMO Zaprto.
VITTORIA Zaprto.
VERDI 17.00—22.00 «Crash I, idolo del male». S. Lyon in J. Ferrer.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «Fanny lady»
EXCELSIOR 18.00—22.00 «Professione assassino.

Nova Gorica in okolica

SOČA «Strelna črta». — ameriški film ob 18. in 20.30.
SVOBODA «Pot k slavi». — italijanski film ob 18. in 20.
DESKLE Zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Rismondo, Ul. Enrico Toti 52, tel. 72701.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, tel. 2124.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

BESEDE PREDSEDNIKA PERTINIJA V GONARSU

Bratstvo med Italijo in SFRJ se mora utrditi in razširiti

Nekaj spominov na njegov letošnji obisk v Gonarsu in Vidmu ter na njegov nastop ob odkritju partizanskega spomenika v Čedadu

Letos marca se je Sandro Pertini, novi predsednik republike, poklonil spominu padlih Jugoslovanov v Gonarsu. Na sliki ga vidimo v spremstvu generalnega konzula SFRJ v Trstu Ivana Renka, župana občine Gonars Tosa ter predstavnikov VZPI - ANPI

Sandro Pertini, novi predsednik republike, se je nekajkrat mudil v naših krajih. Vsakič, ko je prišel k nam, je bil njegov prihod močno zapažen ter povezan z dogodki, ki so zadevali boj za napredek ter za uveljavljanje idej protifašizma in odporniškega gibanja. Zadnjič je bil Pertini v naših krajih pred petimi meseci. V svojstvu častnega predsednika Vsedržavnega združenja partizanov Italije (ANPI) se je 13. marca mudil v videmski pokrajini ter je v spremstvu pokrajinskih voditeljev VZPI - ANPI ter predstavnikov levičarskih strank prišel tudi v Gonars, kjer se je poklonil spominu jugoslovanskih žrtev fašističnega nasilja.

Njegov prihod je pozdravila številna množica domačinov. Pertini je položil venec h grobnici ter se ni želel odzvati povabilu prireditelev, naj bi javno izrekel nekaj besed «ker na kraju, kjer počivajo mrtvi, ni mesta za javne nastope». Pač pa je generalnemu konzulu SFRJ v Trstu Ivanu Renku, ki ga je pri kostnici sprejel, izrekel občutene besede priznanja za jugoslovanski osvobodilni boj.

«V zaporih in v konfinaciji sem poznal veliko Jugoslovanov, ki so bili žrtve fašizma. Med vojno so se borili v odporniškem gibanju za našo svobodo. Poznana nam je junaška borba jugoslovanskih narodov pod vodstvom velikega voditelja maršala Tita, prav tako nam je znano, da ste se osvobodili sami.» Potem ko je Pertini v zasebnem pogovoru z generalnim konzulom Renkom dejal, da se mora bratstvo med narodi obeh držav še bolj utrditi in razširiti, je Pertini takole nadaljeval: «Šestdeset let pripadam Italijanski socialistični stranki in ena izmed naših konstant je prav nasprotovanje vojnam. Tudi danes smo proti njej, ker se zavedamo, da bi predstavljala konec človeštva. Ob tukajšnji kostnici 444 padlih in umrlih Jugoslovanov imamo en razlog več, da dajemo pozivu za mir širši značaj, da bi mir suvereno kraljeval med ljudstvi.» Pertinijev obisk je bil povezan s proslavami ob 50-letnici posebnega fašističnega sodišča, ki je obsodil njega in toliko slovenskih in hrvaških protifašistov. Pertini je o tem pisal v svoji knjigi ter govoril tudi v televizijskih oddajah. V Vidmu na zborovanju je predvsem poudaril, da je republiko z vsemi njenimi napakami potrebno braniti. Pozval je mlade, naj se vključujejo v stranke ter naj zavračajo nasilje kot politično metodo. «Iz svojih vrst izključujte tiste, ki so oboroženi. Ne morete se zatekati k nasilju, ker se bo v takšnem primeru vaša politična akcija spremenila v zločin, ki ga bo treba preganjati.» Zanimiv je ta govor Pertinija tudi zato, ker je celovito ocenil italijanski položaj ter zahteval večjo pravičnost, reforme, delo za vsakogar ter — kar je spet značilno zanj — pravično porazdelitev bremen za odpravljanje sedanje krize v skladu z možnostmi in bogastvom.

Novi predsednik republike je poznan po tem, da ljubi povedati resnico, da je dosleden v svojih stališčih in da je nepopustljiv v obrambi idej odporniškega gibanja. Pred leti, ko so ga povabili v Čedad na odkritje veličastnega partizanskega spomenika, so prireditelji obkrožili govorniški oder z vojaškimi oddelki, tako da je bila množica daleč od govorniške tribune, kjer so bili poleg Pertinija številni ugledni politični voditelji naše dežele. Ko je Pertini začel govoriti, je javno izrekel nezadovoljstvo nad organizacijo. «Pustite ljudstvo, naj pride bliže,» je vzkliknil, potem pa je z naravnost mladeniško vnemo govoril o neusahljivosti idej odporniškega gibanja ter je zlasti kritiziral, da te najslavnejše strani italijanske zgodovine ne obravnavajo v učnih knjigah.

VOZNI RED VLAKOV

Odhodi proti Trstu: 0.03 (L), 5.45 ((L*), 6.20 (L), 7.15 (D**), 7.50 (L), 8.20 (D*), 9.10 (D), 11.09 (L), 13.27 (D), 14.02 (L), 16.26 (D), 17.02 (L), 18.27 (L), 19.00 (E), 19.51 (L), 21.44 (L), 22.53 (D).

Odhodi proti Vidmu: 0.01 (L), 6.21 (L), 6.53 (D), 7.16 (L), 7.51 (D), 9.36 (D), 11.10 (L), 13.06 (D), 14.01 (D), 14.44 (D), 15.31 (L), 17.51 (L), 18.15 (D**), 19.01 (L), 20.05 (D), 21.11 (L), 22.22 (D).

Odhodi proti Jugoslaviji: 9.50 (L), 15.45 (L).

Prihodi iz Trsta. 6.17 (L), 6.51 (D), 7.13 (L), 7.49 (D), 9.34 (D), 11.06 (L), 13.05 (D), 13.59 (L), 14.43 (D), 15.30 (L), 17.47 (L), 18.13 (D**), 18.58 (L), 20.03 (D), 21.10 (L), 22.21 (D), 24 (L).

Prihodi iz Vidma: 0.02 (L), 5.43 (L*), 6.19 (L), 7.14 (D**), 7.47 (L), 8.18 (D*), 9.09 (D), 11.07 (L), 13.25 (D), 13.57 (L), 16.25 (D), 17.00 (L), 18.26 (L), 18.59 (E), 19.49 (L), 21.42 (L), 22.51 (D).

Prihodi iz Jugoslavije: 11.43 (L), 17.33 (L).

(L): lokalni vlak
(D): brzovlak
(E): ekspres
*) vlak vozi od 29. maja do 5. avgusta ter od 16. avgusta do 30. septembra, razen ob praznikih
**) vlak ne vozi ob praznikih

GRADILI BODO LJUDSKE HIŠE

Ob varstvu karabinjerjev zasedena zemljišča v Tržiču

Lastniki so se upirali razlastitvenemu postopku

Vprašanja, ki so v zvezi z razlaščanjem kmetijskih zemljišč za javne potrebe, prihajajo v ospredje povsod. Zadnji primer se je pripetil včeraj zjutraj v Tržiču v kraju, ki mu domačini pravijo «Crosera». To je izven mesta ob cesti proti Gradežu. Tam so že pred leti zgradili naselje več kot sto ljudskih stanovanj. Zavod za ljudske niše je pripravil načrte za nadaljnjo gradnjo 26 ljudskih stanovanj in tudi stanovanjska zadruga Edil Acli je pripravila načrte za 24 stanovanj. Ker so se lastniki zemljišča, ki so po poklicu kmetovalci, upirali razlastitvi in kljub temu, da je predsednik deželne vlade izdal odlok o razlastitvi, se mu niso hoteli pokoriti, je včeraj komisar na tržiški občini dr. La Rosa skupno z edinico karabinjerjev zasedel omenjena zemljišča. Delavci gradbenega podjetja so pod nadzorstvom varnostnih sil zakoličili zainteresirano zemljišče.

Caterina Berini in Sergio Gregori, oba iz Tržiča, sta se v nedeljo ponesrečila v tržiškem turističnem pristanu, ko sta stopala na kopno s svojega čolna. V tržiški bolnišnici bosta ostala petnajst dni.

Smrtna nesreča na Dolgi njivi

Na Dolgi njivi nad Solkanom se je v noči od sobote na nedeljo pripetila huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje 32-letni Zagrebčan Damir Netakly. S svojim avtom je Netakly vozil proti Plavem, v vozilu je imel sopotnico 21-letno Jadranko Koncut, na hudem ovinku je zavozil na levo in se zaletel v nasproti prihajajoči avto z novogoriško registracijo, ki ga je šofiral 22-letni Goran Debeljak. Avto Zagrebčana se je prevrnil in Netakly je bil pri priči mrtev, njegova sopotnica pa leži hudo ranjena v šempetrski bolnišnici.

V bolnišnici so tudi Debeljak in njegovi sopotniki Boris Štekar, Silva Kristančič, Lidija Krinstančič in Danica Suklati. Dekleta so le laže ranjena.

KULTURNO PISMO IZ KOPRA

Izredno plodna glasbena sezona v slovenskem Primorju

Več kakovostnih koncertov in gostovanj ljubljanskih umetnikov - Velik uspeh revije «Naša pomlad» - Vrhunski nastop pianistke Dubravke Tomšič-Srebotnjak

Ob Slovenski obali je bilo v drugi polovici koncertne sezone več glasbenih prireditev, med katerimi naj navedemo štiri pomembnejše: v portoroškem Avditoriju so gostovali Trio Lorenz, Zagrebški solisti s pianistko Dubravko Tomšičevo in orkester ter komorni ansambli Centra za glasbeno vzgojo iz Kopra, v Izoli pa je bila zelo uspela revija otroških in mladinskih pevskih zborov.

Klavirski trio bratov Lorenz iz Ljubljane je imel na sporedu dela Ludvika van Beethovna - Trio v D-duru, op. 70, Lucijana Marije Škerjanca - Maestoso lugubre, J. Turine - Trio za violino, klavir in violončelo ter J. Sukovo Elegijo. Blesteča igra izvrstno usklajenega ansambla, ki je deležen priznanj ne le doma, temveč tudi v inozemstvu, je tokrat ponovno prišla do svoje veljave. Ves spored je odražal živo muzikalno občutenost. Posebno oblikovalno prodornost smo zaznali pri interpretaciji Beethovnovega in Škerjančevega dela.

Po daljšem času so našo obalo zopet obiskali znameniti Zagrebški solisti, to pot z nič manj znamenito pianistko Dubravko Tomšič-Srebotnjakovo, ki je v izvrstni igri in impragnantni interpretaciji izvedla Mozartov Koncert za klavir in orkester v A-duru, KV 414; izoblikovala ga je s stanjšanim muzikalnim občutjem in smislom za avtorjeve slogovne posebnosti. Za poslušalce je bila njena kreacija izreden doživljajski trenutek. V znani virtuozni igri, enotnosti in skladnosti je ansambel s pristnim odnosom do velikega Mozarta — na sporedu so bila namreč samo njegova dela — izvedel še Divertimento v D-duru, KV 136 ter Divertimento v F-duru, KV 138 in Nočno Serenado v D-duru, KV 239.

Center za glasbeno vzgojo je, po več internih ter javnih nastopih svojih gojencev in ansamblov ter po zelo pomembnih uspehih svojih ansamblov na tekmovanjih v Ljubljani ter na zveznem v Beogradu, kjer je kvartet dveh flavt, klarineta in klavirja prejel prvo, kvintet trobil pa drugo nagrado, zaključil šolsko leto v portoroškem Avditoriju. Koncert je uvedel kvartet s štirimi ljudskimi motivi Vladimira Lovca, Trobilni kvintet pa je izvedel Zindarosovo delo Moderato assai. V Haendlovem Koncertu za trobento in godalni orkester je nastopil kot solist Egon Šušmelj. Sledilo je najnovejše, po izrazalnih sredstvih in slogu zanimivo delo Vladimira Lovca Epigrami — štiri skladbe, ki jih je napisal prav za orkester glasbene šole v Kopru. Koncert je orkester, ki ga je vodil Borut Logar, zaključil s Škerjančevimi šestimi mladinskimi skladbami, pisanimi sicer za klavir, ki jih je pa za orkester postavil Vladimir Lovec. Čeprav so nastopali šolski ansambli, je bil koncert na presenetljivi umetniški višini. Mladi izvajalci so pokazali čisto in kompaktno igro ter pristno muzikalno zanositost, za kar gre prizanje Marjanu Kocjančiču, ki je pripravil kvartet, Umbertu Radojkoviću, ki je pripravil trobilni kvintet in omenjenemu dirigentu, ki že vrsto let uspešno pripravlja in vodi orkester.

V Izoli je bila revija otroških in mladinskih zborov, ki delujejo na osnovnih šolah v Izoli, in Piranu na slovenskih in šolah z italijaskim učnim jezikom, dalje v Sečovljah in v Luciji. Pridružil se jim je tudi dekliški zbor italijanske narodnostne skupnosti iz Izole. Nastopilo je deset zborov, ki so jih pripravile Helena Jureš, ta jih je imela kar štiri, otroška in mladinska iz Sečovelj in Lucije, Amina Dudine tri: otroški iz Izole ter mladinski iz Pirana in dekliški iz Izole, Jasna Reljan, ki je pripravila otroški in mladinski zbor iz Pirana ter pevovodkinja Banassisi, ki je nastopila z otroškim zborom iz Izole. Revija je v celoti pokazala zaznaven napredek petja, ki je v zadnjih treh letih postopoma rastlo in se letos povzpelo do razveseljive stopnje. Posebno velja to za zbore na italijanskih šolah. Za to ima zasluge predvsem Amina Dudine, ki je pred leti morala zaorati v dokaj trdo ledino in se z vso vnemo lotila sistematično zastavljene pevske vzgoje. Da sodijo med najboljše zbori, ki jih je oblikovala Helena Jureševa, posebno še mladinski zbor iz Lucije, ki se je tudi na reviji v Zagorju ob Savi uspešno soočil z najboljšimi slovenskimi mladinskimi zbori, ni treba še posebej poudarjati. Mislim, da tudi ostale pevovodkinje zaslužijo vse priznanje.

Kar zadeva mladinsko petje na primorskih osnovnih in srednjih solah, smo letos opazili, da nekod popušča prejšnje zanimanje in prejšnja dejavnost. V Postojni so iz treh občin, ki naj bi poslale zbore svojih šol — iz sežanskega, postojnskega in ilirskobistriškega področja — smo lahko poslušali le pet zborov. Kar zadeva organizacijsko povezanost, se je ta letos občutno zrahljala: na Tolminskem revije sploh ni bilo, prav tako tudi v Ajdovščini, z ozirom na zaključno revijo najboljših zborov «Naša pomlad» tudi ni bilo zadovoljujoče usklajenosti. Zato tudi ni so mogli prisostvovati na zaključni reviji «Naša pomlad» nekateri dobri zbori, ki smo jih slišali ali tik pred to revijo ali kasneje.

No v Ajdovščini je Glasbena mladina priredila koncert otroškega zbora glasbene šole in mladinskega zbora osnovne šole. Prvi je nastopil pod vodstvom Aleksandre Trebižanove, drugi pod vodstvom Marinke Šuštarjeve. Obe sta dosegli uspehe bodisi pri glasovni vzgoji bodisi v oblikovalnem pogledu.

V Tolminu pa je tamkajšnji šolski center «Vojvodina» priredil koncert vseh zborov, ki delujejo v njegovem okviru, otroški zbor male in osnovne šole, mladinski zbor osnovne šole, dekliški oktet in dekliški zbor gimnazije ter ženski učiteljski zbor. Kot gost pa je sodeloval tudi moški zbor iz Tolmina. Celovečerni koncert je nudil zanimiv spored, ki se je opiral predvsem na sodobno zborovsko literaturo. Kvaliteta izvajanja je bila na zaznavni višini. Vse pevovodkinje, Jelka Kavčič, Danica Vrabl, Slavica Kovač, posebno pa še Vera Clemente-Kojić, ki je vodila kar tri zbore in dekliški oktet, so pevce pripravile z vso skrbnostjo. Petje je bilo dokaj čisto, celo pri najmlajših; izredno enoten in zlit je bil oktet, enako dekliški zbor. Med najlepšimi interpretacijami sta bili Deep river v Srebotnjakovi priredbi in Kje si dragi D. Bučarja, ki ju je izvajal dekliški oktet, Pirnikova Šumite gozdovi, Gobčeva Na Kozlovem robu ter Ježeva Ti tu takec, ki jih je izvajal dekliški zbor in Foersterjeva Večerni ave v izvedbi moškega zbora.

Na reviji «Naša pomlad» v Ajdovščini so nastopili na predhodnih revijah v Postojni, Dobrovem, Kopru, Izoli in na omenjenem koncertu v Ajdovščini izbrani kot najboljši ti-le zbori: otroški glasbene šole iz Ajdovščine, osnovnih šol iz Postojne, Solkana in Šempetra pri Gorici, mladinski zbori osnovnih šol iz Ajdovščine, Postojne, Solkana ter osnovne šole z italijanskim učnim jezikom iz Pirana, dekliški oktet in mešani zbor gimnazije iz Kopra ter mladinski mešani zbor gimnazije iz Nove Gorice. Predvidena sta bila tudi otroški in mladinski zbor osnovne šole iz Lucije, a se zaradi težav s prevozom nista mogla udeležiti zaključne revije. Čeprav zaradi že navedenih pomanjkljivosti nismo imeli popolne predstave o celokupni dejavnosti oziroma uspehih, moramo na drugi strani vendarle potrditi napredek tega, kar smo slišali, naj si bo v pogledu napredovanja v glasovni izobrazbi naj si bo v interpretiranju. Poleg pevske lepote, ki so jo pevovodje vnesli med mlade pevce, so potrdili tudi zdrav smisel za sodobno zborovsko literaturo.

Tik pred koncem šolskega leta

IVAN ŠILIČ

SLOVENCI NA FRONTI V SREMU: PODATKI O PADLIH IN POGREŠANIH

Na fronti v Sremu se je kot strnjena enota boril tudi Slovenski (5.) bataljon I. krajiške proletarske brigade. Ustanovljen je bil 26. novembra 1944 v Beogradu. V njegovem sestavu so se nahajali pretežno slovenski izgnanci, ki jih je okupator 1941. leta pregnal v Srbijo, pa tudi tisti Slovenci, ki so živeli v Srbiji že pred vojno. Med njimi so bili mnogi Primorci in Istrani, ki so se umaknili v Srbijo pred fašizmom in so že l. 1927 ustanovili v Beogradu društvo «Istra, Trst, Gorica», pa tudi tisti Istrani in Primorci, ki so odšli po kapitulaciji Italije v partizane ali pa so prišli v nemška ujetniška taborišča.

Tradicije tega bataljona utrjuje in razvija Odbor Slovenskega bataljona I. krajiške brigade, ki ima svoj sedež v Ljubljani, pododbore pa v Ljubljani, Celju, Mariboru in Beogradu. Svoj domicil ima v občini Krško. Organizacijsko je vezan tudi na Sekcijo borcev NOV I. krajiške proletarske brigade v Beogradu.

Odbor ima v svojem programu, med drugim, zbiranje zgodovinskega in spominskega gradiva ter osnovnih podatkov o padlih in preživelih borcih, ki bodo uporabljeni za pisanje Monografije, Zbornika spominov in Spomenice ter za izdajo albuma vojnih fotografij brigade. Kljub vsestranskemu poizvedovanju odboru še ni uspelo dobiti podatkov za naslednje padle oziroma pogrešane borke in borce: Aleš Alojza Franc roj. 1925 v Beogradu; Auguštin Tomaža Stanko roj. 25.10.1916 v Gornji Radgoni; Babić Slavko roj. 1922 v Prijedoru; Bavdek Štefana Stojan roj. 23.3.1926 v Ljubljani; Bezenšek Jožefa Drago roj. 1924 v Slovenskih Konjicah; Bizjak Štefana Bernard roj. 16.1.1909 v Dolnji Otlici - Ajdovščina; Bole Antona Zdravko roj. 7.10.1910 v Trstu; Bozovičar Pavla Rado roj. 15.10.1920 v Škofji Loki; Bratina Radomira Ladislav roj. 1927 v Linzu; Bulić Milana Pava roj. 1924 v Jutrogoštu - Prijedor; Burzolić Stjepana Nenad roj. 15. dec. 1923 v Splitu; Cerar Franc; Črnič Matije Nikola roj. 7.12.1915 v Dolenjcih - Crnomelj; Debenjak Štefana Pavel roj. 12.7.1915 v Šentjurju pri Celju; Dolinšek Emerika Zoran roj. 26.6.1922 v Rušah; Faj Jože; Ferlan Ivana Vojislav roj. 1924 v Beogradu; Ferluga Božena roj. 1926; Ferme Franc roj 3. okt. 1904 v Brezju - Šmarje pri Jelšah; Franetič Jožefa Viktor roj. 21. dec. 1919 v Trstu; Franović Ivana Milivoj roj. 1916 v Opatiji; Gajzer Avgusta Ignac roj. 7.9.1922 v Ptuju; Guzelj Viktor roj. 21.9.1901 v Novi Oselici - Škofja Loka; Hribar Alojza Anton roj. 21.6.1907 v Podkorenu - Kranjska Gora; Juričić Dominika Anton roj. 8.5 1922 v Labinu - Pula; Kamšek Alojza Alojz roj. 1902 v Kočevju; Kefeler Petra Milorad roj. 1926 v Trstu; Keše Albin roj. 6.6.1912 v Celju; Klanjšek Ivan (Janko) roj. 1914 v Trnovcu - Ptuj; Kokot Jožefa Jakob roj. 7.7.1912 v Gorenjskem vrhu - Zavrč; Konič Josipa Mirko roj. 2. jan. 1921 v Šempasu; Koprivšek Franca Karlo roj. 4.11.1913 v Celju; Koren Albina Jože roj. 18. feb. 1926 v Zagorju; Kosmač Antona Stanislav roj. 1911 v Borštu - Koper; Kostić Dobrila; Košir Matije Lovro roj. 1900 v Kranju; Krajišek Ivan roj. 1914 v Trnovcu - Ptuj; Lenarčič Jožeta Ludvik roj. 13. sept. 1926 v Litiji; Magdič Jožefa Zlatka roj. 1927 v Mariboru; Marić Dobrosava Svetomir roj. 1912 v Nišu; Marković Miodrag - Mile roj. 1925 v Beogradu; Mlakar Jožef roj. 6.1.1906 v Pensilvaniji - ZDA; Mozetič Franca Franc roj. 20.12.1922 v Bukovici - Nova Gorica; Pernarčič Alojza Ludvik roj. 1917 v Teharjih; Pirtoušek Dominika Dominik roj. 4.8.1916 v Pitomači; Porečnik Simona Jožko roj. 1923 v Slovenj Gradcu; Povhe Alojz roj. 15.4.1916 v Raki pri Krškem; Praznik Ivana Stanislav roj. 1912 v Trbovljah; Rak Dušan roj. 26.6.1923 v Mariboru; Rakovec Rudolfa Rudolf roj. 1914 v Ljubljani; Repenšek Antona Miloš roj. 12. jul. 1922 v Ljubljani; Rus Ivan roj. 19.1.1901 v Idriji ali 19.4.1909 v Preži - Kočevje; Senica Anton roj. 16.2.1920 v Trnovcu - Sevnica; Stegu Miro roj. 18.12.1916 v Stranah - Postojna; Strojnik Rudolf roj. 17. apr. 1915 v Farni vasi - Prevalje; Šumak Franc roj. 27.10.1912 v Gornji Radgoni; Tomše Alojza Slavko roj. 1.3.1928 v Beogradu; Trubić Darko roj. 1925 v Zagrebu; Vaid Franca Jože roj. 3.4.1906 v Rečici ob Savinji; Vajs Ivana Franc roj. 17.7.1924 v Litiji; Velikanja Alojza Ivan roj. 6.6.1925 v Paračinu; Vižintin Ivana Savo roj. 23.4.1922 v Savodnjah - Gorica; Vuga Franca Svetozar roj. 24.11.1914 v Trstu; Zorič Draga Branko roj. 1922 v Mariboru; Žohar Franca Franc roj. 29.1.1923 v Sv. Lovrencu pri Preboldu.

Odbor prosi vse svojce, prijatelje ali znance navedenih padlih oziroma pogrešanih, da sporočijo Odboru Slovenskega bataljona I. krajiške brigade, Vrtača 11, 61000 Ljubljana, svoje naslove, da jim bomo poslali v izpolnitev posebno vprašalno polo.

Obenem poziva Odbor vse preživele borke in borce bataljona, ki Odboru še niso poslali svojih naslovov, da to čimprej storijo, da bi bil seznam bork in borcev bataljona, ki bo tiskan v Spomenici brigade, čimpopolnejši.

(Nadaljevanje na zadnji strani)

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

13.00 Koncert ob 13. uri
13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
13.55 Koncert godbe na pihala stražnikov J. V.
18.15 Poezije Giorgia De Chirica
18.25 «Emil», drugo nadalj.
19.05 Programi pristopanja
19.20 «Zorro», TV film
19.45 Almanah, Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 «La caduta delle aquile», 4. nadalj.
21.35 Weimar: kako nastane in kako umre demokracija
22.15 Filmske novosti
22.30 Programi pristopanja
Ob koncu DNEVNIK.

Drugi kanal

13.00 Dnevnik 2 - OB 13. URI
13.15 Vicki Sue Robinson glasbena oddaja
Program za mladino:
18.15 Mladina v svetu
18.35 «Giasonovo poletje», ris.
18.50 Iz parlamenta in Dnevnik 2 - ŠPORT
19.10 «Simplicissimusove prigode» 3. epizoda
Vremenske napovedi
19.45 Dnevnik - ODPRTI STUDIO
20.40 Dnevnik - DOSSIER
21.30 «Pariški zrak», film z Jeanom Gabinom
Ob koncu Dnevnik - ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

19.20 Med šolo in domom
19.55 S. Mokranjac: Rukoveti
V tretji oddaji bomo slišali tri Mokranjčeve rukoveti — Primorske napeve, ki sicer ne nosijo zaporedne številke, se pa tematsko navezujejo na petnajst vokalnih skladb, kolikor jih obsega celotni opus Rukoveti, pa rukovet številka XIV in IX. Primorski napevi so grajeni na motiviki, ki jo je skladatelj nabral ob Jadranskem morju, za XIV. rukovet je uporabil bosanske, za IX. pa črnogorske pesmi. Izvedel jih bo mešani zbor Radiotelevizije Beograd pod vodstvom B. Simića
20.15 Risanka
20.30 DNEVNIK
21.00 Mednarodna obzorja: Kampučija
21.55 A. Blomquist: «Maja z viharnega otoka» TV nadalj.
22.55 Glasba takšna in drugačna Serija glasbenih oddaj italijanskega skladatelja Luciana Beria «Glasba takšna in drugačna» je med televizijskimi gledalci, še posebej tistimi, ki se zanimajo za glasbeno umetnost, vzbudila veliko zanimanje. Na prošnje mnogih gledalcev bo od 11. julija dalje, vsak četrtek na sporedu ponovitev teh zanimivih glasbenih programov in tako bomo lahko ponovno gledali dvanajst oddaj s podnaslovi: Uvertura, Dva v orkestru, K idealni šoli, Skrita harmonija, Tisoč in en glas, Pesem za vsak dan, O Eroici, Fuga za več glasov, Novi svet, V plesnem ritmu, Kot v gledališču in Ponavljajoče se igre
23.40 DNEVNIK

Koper

20.30 *Odprta meja*
21.00 Otroški kotiček
21.15 DNEVNIK
21.35 Aktualna tema
22.05 ŠAH MAT (TV film): «Madžarska pevka»
22.55 Narodna glasba: Glasbeni pejsaži Srbije

Zagreb

20.30 DNEVNIK
21.00 V središču
21.50 Akcije: Varstvo pri delu
22.00 «Metuljev oblak», film
23.45 DNEVNIK

ŠVICA

20.10 DNEVNIK
20.25 Non stop: Anglija
21.30 DNEVNIK
21.45 «Fuoco di paglia», film
23.15 ŠPORTNI TOREK

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00 15.30, 17.00, 18.00 in 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.45 Poletna beležnica; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.05 Veliki orkestri; 9.30 Prelistavanje poldalnine; 9.40 Ritmična glasba; 10.05 Koncert sredi jutra; 10.45 Cicibani telovadijo; 11.00 «San Michele», 3. nadalj.; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Glasba po željah; 13.15 Zborovska glasba; 13.35 Od melodije do melodije; 14.10 Roman v nadaljevanjih; 14.50 Iz jugoslovanskega glasbenega repertoarja; 15.35 Napotki za dobro disketeko; 16.30 Otroci, ali veste, da...; 17.05 150. obletnica Schubertove smrti; 17.30 Glasbena panorama; 18.05 Zgodovina slovenskega gledališča; 18.20 Za ljubitelje operne glasbe.

KOPER

7.30, 8.30, 9.30 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.05 - 8.00 Glasba za dobro jutro; 10.00 Z nami je...; 10.15 Orkester Baiardi; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.45 Festivalbar; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Italijanski zbori; 14.33 Poje skupina Sedem mladih; 15.00 Mladi pred mikrofonom; 15.10 Mini juke box; 15.32 Orkester Martelli; 15.45 Folk glasba; 16.00 Glas Stefana Rubina; 16.40 Flash glasba; 16.45 Orkester T. Freddolini; 17.00 Koledarček; 17.40 Glasbeni notes; 18.00 Ob petih popoldne; 18.30 Primorski dnevnik; 19.00 Glasba po željah; 19.35 Domači pevci zabavne glasbe; 21.00 Glasbena fantazija; 21.32 Rock party; 22.30 Komorna glasba; 23.00 Lahka glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.00 in 7.20 Glasbeno prebujanje; 8.40 Včeraj v parlamentu; 8.50 Glasbeni trenutek; 9.00 Radio anch'io; 11.30 Glasbena srečanja z Mino; 12.05 in 13.00 Vi in jaz 78; 14.05 Nastopa Riccardo Cocciante; 14.30 Knjižna rubrika; 15.00 Poletje z nami; 17.05 La certosa di Parma, 5. nadalj.; 17.50 Pesmi Bertolta Brechta; 18.20 Sestanek s... Faustom Papettijem; 18.35 Programi pristopanja; 19.10 Nabožna oddaja; 19.15 Kdo, kako, kje in kdaj; 19.30 Big groups; 19.45 Mnenja o glasbi; 20.30 Kulturni tednik; 21.35 Jazz 78; 22.00 Glasbena kombinacija.

SLOVENIJA

7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 19.00 in 20.00 Poročila; 7.20 Rekreacija; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.30 Iz naših sporedov; 9.08 Glasbena matineja; 10.05 Počitniško popotovanje; 10.20 Mladi koncertant; 10.40 Vedre note; 11.40 Turistični napotki; 12.03 Promenadni koncert; 13.10 Danes smo izbrali; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Po domače; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 V korak z mladimi; 16.30 Mozaik zvokov; 17.00 «Vrtiljak»; 19.05 Poletni sprehod; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Ansambel Jože Kampič; 21.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.30 Radijska igra; 22.14 Zvočne kaskade; 23.20 Skupni program JRT; 0.05 Literarni nokturno 0.15 Popevke se vrstijo; 1.05 Nočni program.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Odstranite iz svoje dejavnosti vse čustvene elemente. Skušajte pomirjevalno vplivati na okolico.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Bolj upoštevajte nasvete sodelavcev. Razmerje med vami in ljubljeno osebo bo nespremenjeno.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Dobro premislite, preden se odločite za neko sodelovanje. Vljudno zavrnite neko ljubezensko posredovanje.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ne dovolite, da bi vam neke kritike zavrnile odlično pobudo. Ugodne perspektive za neki družinski načrt.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Brez pomislekov se odločite za neki nakup. Z iskrenostjo si boste pridobili novega prijatelja.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Dosegli boste finančni uspeh, kakršnega ste si želeli. Uspeh v nekem čustvenem poskusu.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) V teku današnjega dne posvetite svojo skrb rešitvi nekaterih stranskih vprašanj. Skušajte razumeti mladino.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Dokažite svojo odločnost pred zaprekami. Ponovno se boste navdušili za neki načrt.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Zanimajte se za svoja finančna vprašanja. Z občutljivimi osebami ravnajte previdno.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) V vašem delu ne bo šlo vse najbolj gladko. V pogledu čustvenega vpršanja si skušajte zagotoviti podporo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ustvarile so se ugodne okoliščine za odpravo neke zapreke. Skušajte se otresti pretiranega optimizma.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Samo na osnovi boljše organizacije boste utrdili temelje poslovanja. Neka oseba se vam bo vtisnila v spomin.

DAVČNA ŠTEVILKA

KDAJ IN KJE JO JE TREBA ZAPROSITI

Ni zapadlosti: Treba jo je zaprositi pri davčnih ali finančnih uradih, samo če se izkaže nujnost uporabe

ČE JE ZAČASNA ALI Z ZGREŠENIMI ANAGRAFSKIMI PODATKI

Rabi se jo vsekakor, dokler se ne prejme dokončne

KAKO PROSITI ZA DOKONČNO

Če se ima začasno številko ali z zgrešenimi anagrafskimi podatki, je treba prositi za dokončno pri davčnih ali finančnih uradih do vključno 31. decembra 1978

ČE SE IZGUBI POTRDILO

Lahko se prosi za dvojnik, s tem da se prilepi kolek na prošnjo. Dvojnik ni potreben, če imamo fotokopijo originala

DA MORAMO NAVESTI — GLAVNE LISTINE — NE SMEMO NAVESTI NE

PRIJAVE DOHODKOV

DA za prijavitelja
DA za zakonca in družinske člane, samo če imajo lastne dohodke

PRIJAVE DELODAJALCEV (OBRAZCI 101, 102 in 770)

DA za zaposlene in upokojence, samo če so prejemki leta 1977 presegli vsoto 1,620.000. – lir
DA za sodelavce

I.V.A.

DA za prijave
NE za plačilna potrdila kreditnim zavodom
DA za sezname odjemalcev, samo če so ti podjetniki ali družbe

FAKTURE

DA za izdajatelja
NE za naslovljenca

SEZNAMI IN TRGOVINSKE ZBORNICE

DA za vpis, spremembo ali izbris v registru podjetij
DA za vpis, spremembo ali izbris iz poklicnega seznama ali seznama rokodelcev

NAKUP AVTOMOBILOV IN MOTORNIH VOZIL

DA za avtomobile, samo če imajo obdavčeno zmogljivost višjo od 13 KS
DA za motorna vozila, samo s cilindrato višjo od 250 k.c.

NAJEMNINE

NE v ustmenih pogodbah
DA v pismenih pogodbah, samo ko letna najemnina preseže 1,500.000.– lir

PROŠNJE ZA REGISTRACIJO LISTIN

DA za listine, ki se nanašajo na nepremičnine, in za druge pomembne listine
NE za listine brez premoženjske vsebine (pooblastila, inventarji, itd.)
NE za prostovoljno registrirane listine

POOBLASTILA, DOVOLITVE IN DOVOLJENJA

DA v prošnjah za trgovsko poslovanje in za otvoritev javnih obratov
DA za gradbene dovolitve in dovolitve do javnih tal

FINANČNO MINISTRSTVO

NA POBUDO URADA ZA JAVNE ODNOSE PRI FINANČNEM MINISTRSTVU

KOLESARSTVO

10. ETAPA «TOUR DE FRANCE»

BRUYERE OHRANIL RUMENO MAJICO

V včerajšnji (dokaj naporni) etapi je slavil Nizozemec Lubberding

PAU — Po nedeljskem dnevu počitka so včeraj udeleženci letošnjega «Toura» opravili 10. etapo, ki je popeljala pisano kolono kolesarjev na Pireneje.

Včerajšnja etapa je bila dokaj naporna in je že zahtevala svojo «ugledno žrtev». Eden od favoritov te etapne dirke, Francoz Thevenet, je namreč dospel na cilj z dokajšnjo zamudo in s tem so se verjetno izjalovili vsi njegovi upi, da bi tretjič osvojil to prestižno dirko.

Zmago na včerajšnji etapi je osvojil nizozemski prvak Henk Lubberding, ki je sam prispel na cilj, potem ko se je 7 km pred končnim ciljem otresel večje skupine kolesarjev. Po 30" je na cilj prispela skupina 35 kolesarjev, med katerimi so bili vsi najboljši z izjemo Theveneta.

Belgijec Bruyere je še naprej ohranil rumeno majico.

Vrstni red 10. etape (Biarritz - Pau, 193 km):

1. Henk Lubberding (Niz.) 5.46'54" s poprečno hitrostjo 33,381 km/h
2. Patritti (Fr.) 5.47'24"
3. Raas (Niz.)
4. Villemiane (Fr.)
5. Maertens (Bel.)
6. Bossis (Fr.)
7. Martinez (Fr.)
8. Bourreau (Fr.)
9. Hezard (Fr.)
10. Legeay (Fr.), vsi s časom 5 ur 47'24".

Skupna lestvica:

1. Bruyere (Bel.) 50 29'32"
2. Bossis (Fr.) po 2'07"
3. Hinault (Fr.) 3'32"
4. Zoetemelk (Niz.) 4'11"
5. Maertens (Bel.) 4'48"
6. Danguillaume (Fr.) 4'58"
7. Kuiper (Niz.) 5'11"
8. Pollentier (Fr.) 5'14"
9. Laurent (Fr.) 5'45"
10. Lubberding (Niz.) 5'46"

Danes bo na sporedu 11. etapa Pau - Saint Lary Soulan (161 km). Na današnji etapi verjetno ne bo nastopil Thevenet, ki je včeraj dospel na cilj z zaostankom 12'42".

AVTOMOBILIZEM

MODENA — V zadnjih dnevih se je razširila vest, da je Ferrari najel za prihodnjo sezono južnoafriškega pilota Jodyja Schekterja, ki sedaj vozi na avtomobilih znamke wolf, ker naj bi Reutemann prestopil k lotusu. Enzo Ferrari ni teh novic uradno potrdil, a je dejal, da bodo šele čez meseč znana imena pilotov za prihodnjo sezono.

ATLETIKA

NA MITINGU V MOSKVI

Svetovni rekord Sovjeta Zajčuka v metu kladiva

MOSKVA — Sovjetski metalec kladiva Boris Zajčuk je z metom 80,14 m dosegel nov svetovni rekord. S tem dosežkom je obenem Zajčuk tudi prvi metalec kladiva, ki je orodje vrgel preko meje 80 metrov. Prejšnji najboljši dosežek na svetu je imel zastopnik ZRN Walter Schmidt z znamko 79,30, ki ga je dosegel 17. avgusta 1975 v Frankfurtu.

Po dolgih letih je svetovni rekord v tej disciplini spet v posesti metalca iz SZ, ki je v tej panogi prava kovačnica odličnih metalcev.

VESLANJE

NA MEDNARODNI REGATI

Tekmovalci iz NDR premočni v Luzernu

LUZERN — Mednarodna veslaška regata je bila tudi letos veliko športno doživetje, morda še večje kot prejšnja leta, saj je bila ena poglavitnih tekmovanj pred jesenskim svetovnim prvenstvom v Novi Zelandiji. To pot so se zbrali veslači iz 26 držav, največ uspeha pa so imeli tekmovalci iz NDR.

Tekmovanje samo je bilo izredno zanimivo in niti nenehni dež ni motil izvrstno organizirane regate. Na startu so se zbrali številni svetovni prvaki in olimpijski zmagovalci, prvi dan tekmovanja pa je bil najbrž najbolj zanimiv boj skifistov, ki ga je dobil olimpijski zmagovalec iz Montreala Finec Karppinen. V tej disciplini se je uvrstil v finale tudi jugoslovan Milorad Stanulov, ki je med najboljšimi skifisti na svetu osvojil peto mesto.

Reprezentantje NDR so še enkrat dokazali, da so nepremagljiva veslaška velesila, saj so razen skifa in dvojnega dvojca dobili vse discipline. V dvojnem dvojcu sta bila Angleža Baillieu in Hart izvrstna. V finale sta se prvi dan uvrstila tudi Jugoslovana Obradović in Pančić. Škoda, da na regati nista tekmovala tudi Gusarjev brez krmarja in Krkin četverec s krmarjem, saj je bil Luzern izvrstna priložnost za premerjenje moči v najhujši mednarodni konkurenci.

Italijansko veslaško zastopstvo ni doseglo kakšnega posebnega uspeha. Najboljši je bil dvojec s krmarjem s petim mestom. Vse ostale posadke pa se niso uvrstile v finale.

KL: tokrat poprečno

CERVINIA — Včeraj je bil na sporedu drugi spust letošnjega «Kilometro lanciato». Tokrat so smučarji uporabljali posebno opremo (disciplina, v kateri pripada rekord Američanu Simonsu s 194,489 km na uro). Včeraj niso dosegli odličnih časov, najboljši pa je bil Kanadčan Miller.

Vrstni red:

1. Robert Miller (Kan.) km/h 170,545
2. McKinley (ZDA) 168,935
3. Putz (Av.) 167,989
4. Lindberg (Še.) in Temmer (Av.) 167,910

PO PRVEM DNEVU ATLETSKEGA DVOBOJA S FINSKO

ITALIJA V VODSTVU

Mennea ni nastopil na 100 m - Viren poražen

KUOWOLA (Finska) — Italija vodi po prvem dnevu prijateljskega srečanja s Finsko z 99:89. Italijani so osvojili 6 zmag pri moških in 3 pri ženskah.

Zadovoljili so predvsem Ortis, ki je na 5.00 m zmagal kar z 10" prednosti pred olimpijskim zmagovalcem Virenom, Urlando, ki je zopet pokazal svoje odlične zmožnosti v metu kladiva in Gabriella Dorio, ki je premočno zmagala v teku na 800 m pred rojakinjo Possamaievo. Včeraj ni nastopil Pietro Mennea, ki se je lažje poškodoval in se ne ve, če bo lahko danes tekel na 200 m. Danes bo nastopila tudi Sara Simeoni v skoku v višino.

ZMAGOVALCI

MOŠKI

100 m: Rajanaki (Fin.)	10"56
400 m: Malinvtrni (Fin.)	47"73
800 m: Karkonen (Fin.)	1'49"
5000 m: Ortis (It.)	13'50"
110 m hs: Bryggare (Fin.)	13"86
3000 m zapreke: Volpi (It.)	8'30"3
Višina: Bruni (It.)	2,17
Daljina: Suvitie (Fin.)	7,74
Krogla: Stahlderg (Fin.)	20,96
Kladivo: Urlando (It.)	73,46
4x100 m: Italija	39"89

ŽENSKE

100 m: Laihorinne (Fin.)	11"51
400 m: Hagmann (Fin.)	51"95
800 m: Dorio (It.)	2'04"15
100 m hs: Ongar (It.)	13"72
Daljina: Pylkkanen (Fin.)	6,35
4x100 m: Italija	45"12

Američani tokrat boljši

BERKELEY — Tradicionalni šestnajsti dvoboj moških in ženskih atletskih reprezentanc ZDA in SZ so dobili ameriški atleti in atletinje s 190:177.

V moški konkurenci so domačini zmagali z rezultatom 119:102, v ženski pa s 75:71 zastopnice SZ.

Zanimivo je, da so Američani tokrat zmagali šele tretjič. Med najzanimivejšimi je bil dvoboj med Jaščenkom in Jacobsonom v skoku v višino. Oba sta preskočila 226 cm, zmagal pa je sovjetski atlet.

Dvoboj se je končal tokrat brez rekordov.

BOLJŠI REZULTATI

MOŠKI

200 m: Williams 20"6; *400 m:* Winsin 45"94; *800 m:* Robinson 1'46"6; *1.500 m:* Scott 3'38"4; *5.000 m:* Liquori 13'53"4; *10.000 m:* Mojsejev 28'46"6; *110 m ovire:* Foster 13"46; *400 m ovire:* Walker 48"91; *3.000 m zapreke:* March 8'33"8; *daljina:* Robinson 8,01 m; *troskok:* Piskulin 16,86 m; *palica:* Tananika 5,48; *krogla:* Mironov 20,79; *disk:* Wilkins 65,98 m; *kopje:* Grebnev 87,10 m.

ŽENSKE

100 m: Ashford 11"22; *200 m:* Ashford 22"69; *400 m:* Jackson 51"15; *800 m:* Provdanina 1'59"0; *1.500 m:* Zajceva 4'04"8; *3.000 m:* Ulmasova 8'42"6; *100 m ovire:* Anisimova 12"96; *daljina:* Anderson 6,64 m; *višina:* Ritter 187 cm; *krogla:* Melnik 18,59 m; *disk:* Melnik 64,82; *kopje:* Calvert 63,38.

SPLIT — V finalnem povratnem srečanju mladinskega prvenstva Jugoslavije sta Hajduk in Partizan iz Beograda remizirala 0:0. Splačani so tako osvojili naslov, saj so v prvi tekmi v Beogradu igrali naodločeno 1:1.

Nogomet je pri naših najmlajših izredno priljubljen. Na sliki: mladi nogometni ekipi učencev šole «Primož Trubar» iz Bazovice in «Pinko Tomažič» iz Trebč

Na košarkarskem maratonu v Nabrežini je bilo večkrat dokaj razburljivo, kot nam kaže zgornja slika

ATLETIKA

JUGOSLOVANSKO DRŽAVNO PRVENSTVO

V DRUGEM DNEVU LE BOLJŠI IZIDI

Celjan Kopitar rekorder na 400 m z ovirami - Odlična tudi Pergarjeva

BEOGRAD — V drugem dnevu letošnjega 34. jugoslovanskega atletskega prvenstva, so dosegli boljše rezultate kot v prvem, ker so bili tudi pogoji boljši.

V prvi vrsti gre poudariti nov državni rekord Celjana Roka Kopitarja v teku na 400 m z ovirami. Tako je bil po 14 letih izboljšan tudi najstarejši najboljši državni dosežek Djana Kovača na tej progi s časom 50"9. Glede na dejstvo, da je Kopitar še mladinec, slej ko prej ni izrekel še zadnje besede in njegov sedanji dosežek 50"63 bo še znatno popravil in to še verjetno v letošnji sezoni, pa čeprav je njegov letošnji napredek izreden. Boljše od starega rekorda je tekel tudi Gluhak s 50"73. Tako ima sedaj Jugoslavija dva odlična tekača na progi 400 m z ovirami, to je v disciplini, ki po odhodu Kovača je bila ena najbolj poprečnih. S časom 50"63 je Kopitar na odličnem dvanajstem mestu v Evropi in obenem ima tudi letošnji najboljši dosežek v mladinski konkurenci na starem kontinentu.

Drugi državni rekord je izboljšala Breda Pergar v teku na 3.000 m s časom 9'17"4. Tako je Mariborčanka popravila stari rekord Andreje Šverc iz Velenja skoraj za sedem sekund. Med ostalimi boljšimi dosežki drugega dneva prvenstva moramo omeniti 185 cm v skoku v višino Snežane Hrepevnik, ki je za las podrla letvico 3 centimetre više, in ki bi tako popravila lastni državni rekord za centimeter. Na splošno pa lahko rečemo, da je letošnje državno prvenstvo navrglo samo poprečne izide. Obeti za letošnje balkanske igre v Grčiji in evropsko prvenstvo v Pragi niso najboljši. Res, da se bo dalo še marsikaj popraviti, toda forma najboljših bi morala biti trenutno dokaj boljša.

ZMAGOVALCI POSAMEZNIH DISCIPLIN

MOŠKI

100 m: Zarić 10"70; *200 m:* 1. Zarić 21"39; *400 m:* 1. Knapić 47"46; *800 m:* 1. Savić 1'48"52; *1.500 m:* 1. Savić 3'51"0; *5.000 m:* 1. Medan 14'22"6; *10.000 m:* 1. Vulović 29'06"5; *110 m ovire:* 1. Pisić 14"26; *400 m:* 1. Kopitar 50"63; *3.000 m zapreke:* 1. Žužek 8'51"82; *višina:* 1. Temin 217 cm; *daljina:* 1. Jahić 7,43; *palica:* 1. Bizjak 480 cm; *troskok:* 1. Srejović 16,17 m; *krogla:* 1. Milić 18,92 m; *kopje:* 1. Djurović 74,72 m; *kladivo:* 1. Stiglić 63,96 m; *disk:* Milić 55,94 m; *štafeta 4x100 m:* Partizan Beograd 41"29; *4x400 m:* 1. Slavonija 3'14"93.

ŽENSKE

100 m: 1. Sokač 11"90; *200 m:* 1. Sokač 24"35; *400 m:* 1. Juras 56"32; *800 m:* 1. Juras 2'05"53; *1.500 m:* 1. Pergar 4'23"8; *3.000 m:* 1. Pergar 9'17"4; *100 m ovire:* 1. Lorenci 14"50; *400 m ovire:* 1. Vučić 62"08; *4x100 m:* Crvena zvezda 47"50; *4x400 m:* 1. Partizan 3'53"90; *višina:* 1. Hrepevnik 185 cm; *daljina:* 1. Dančetović 6,21 m; *kopje:* 1. Menjhart 51,36; *krogla:* 1. Tufegdžić 14,84 m; *disk:* 1. Stojković 47,32 m.

Kinsella odličen

NEAPELJ — Američan John Kinsella je zmagovalec 25. plavalnega maratona od Caprija do Neaplja.

Kot je bilo pričakovati in kot je tudi Kinsella napovedal, je premočno zmagal na 21 miljah dolgi progi v času 10 ur in 28 minut. To je obenem tudi prvi nastop tega odličnega plavalca na tej progi.

Kinsella je bil leta 1970 svetovni rekorder na progi 1500 s časom 15' 57"10. Na tej progi je bil na olimpijskih igrah v Mehiki drugi, štiri leta kasneje pa je kot član štafete 4x200 m osvojil zlato kolajno.

Drugouvrščeni Egipčan Magdi je zaostal za Kinsello 46'11", kar pomeni, da ni bila njegova zmaga nikoli v najmanjšem dvomu.

NOGOMET

BLAGOEVGRAD — V okviru tekmovanja «Intertoto» je v Blagoevgradu v Bolgariji Pirin premagal novosadsko Vojvodino z 2:1. Srečanje je bilo na dokaj nizki tehnični ravni, Bolgari so pa bili nekoliko boljši in na koncu osvojili zasluženo zmago.

PLAVANJE

Odlični rezultati in en svetovni rekord

MOSKVA — Na prvenstvu SZ v plavanju so dosegli kopico odličnih rezultatov.

Padel je poleg številnih državnih rekordov tudi svetovni na progi 200 m mešano. Aleksander Siderenko je to progo preplaval v 2'05"25 in je tako izboljšal svetovni rekord Kanadčana Grahama Smitha, ki ga je dosegel lansko leto avgusta meseca v Montrealu s 2'05"31.

Poleg Siderenka je Sergij Rusin izboljšal evropski rekord na 400 m prosto s 3'54"47. Na 200 m prosto je bil odličen Kopljakov s 1'41"42, ki je letošnji najboljši dosežek na tej progi. V hrbtnem slogu je Kuznjecov dosegel dva rekorda SZ na 100 in 200 m s 57"80 in 2'05"76.

V ženski konkurenci je 400 m prosto preplavala v času novega državnega rekorda Aksionova 4'15"91, 400 m mešano pa Klevakina s časom 45"77 kar je prav tako nov rekord SZ. Očitno je, da sovjetski plavalci prihajajo v formo, kar nedvomno veliko obeta za letošnje SP.

BASSANO DEL GRAPPA — Danes se začne v tem kraju italijansko prvenstvo v dirkališčnih disciplinah za amaterje in profesionalce.

Na razpolago tekmovalcem bo skupno 17 državnih naslovov.

KOLESARSTVO

V NEDELJO V TRSTU

V sprintu najboljši S. Verginella

Adriin kolesar je tako osvojil izredno pomembno zmago - Tudi ekipno slavje

Silvio Verginella, «belo-modri» kolesar lonjerske Adrie, je v nedeljo premočno zmagal v spritnu v Barkovljah v 3. trofeji Dopolavoro ferroviario iz Trsta. Lonjerski predstavnik je bil v ciljni ravnini najhitrejši v skupini šestih kolesarjev, ki so se predstavili v zadnjih stotinah metrov pred ciljem. Verginella je startal od daleč in nihče od njegovih tovarišev na begu mu ni bil kos v silovitem finišu, ko je pustil vse za seboj za nekaj metrov in privozil preko bele črte brez posebnih težav. Na startu v Barkovljah se je predstavilo preko 40 kolesarjev iz Furlanije - Julijske krajine ter iz Veneta in prvi poskusi pobegov so se pričeli že pri Grljanu. Najbolj aktivni so bili kolesarji Adrie, ki so bili trdno prepričani o zmagi svojih barv na zanje idealni progi in so to nato tudi dosegli z izredno ekipno vožnjo, ko ni nikomur od nasprotnikov uspelo, da bi se oddaljil od glavnine. Veterani Adrie, katere je tokrat osebno vodil predsednik kluba Stojan Udovič, so upoštevali vsa njegova navodila in so tudi uspeli z načrti. Potem ko so bili vsi pobegi osamljeni, se je glavnina predstavila kompaktna v Ronkah in v vzponu proti Doberdobu so se pričeli resnejši pobegi. Odličen je bil prav Verginella, ki je vodil navkreber do Doberdoba in za njim se je ustvarila gruča petnajstih kolesarjev, med katerimi so bili skoraj vsi člani Adrie, vendar so jih v Jamljah ujeli in do Devina so nato vsi vozili složno, tudi zaradi visoke poprečne hitrosti. Pri Devinu pa sta najprej ušla Dean in Forcillo, vmes pa so takoj vskočili Verginella, Marušič, Pelizon, Spanni in Bevilacqua. Sedmerica si je kmalu nabrala lepo prednost tudi zaradi tega, ker so v ozadju Cerasari, Poropat, Bonanno, Ferluga in Macarol nadzorovali dirko in niso nikomur več pustili, da bi se pridružil ubežnikom, ki so kmalu imeli skoraj minuto naskoka. Kake tri kilometre pred ciljem pa je prišla mrzla prha za Adrio, saj je Marušič preluknjal in se je moral odpovedati nadaljevanju tekmovanja. Verginella je tako zgubil dragocenega pomočnika, kljub temu pa se ni vdal in je bil stalno v ospredju, da mu le ne bi kdo ušel v odločilnih trenutkih. Najnevarnejši mu je bil Tržičan Dean, vendar pa je Verginella v odločilnih zadnjih sto metrih silovito potegnil, ko je zagledal cilj in nihče več ni bil kos njegovemu neprekosljivemu finišu. S to zmago so lonjerski kolesarji prekinili negativno vrsto drugih in tretjih mest in sedaj upajo, da se jim je pot do zmag odprla, saj je nedeljsko prvo mesto vsem vlilo več poguma in zaupanja vase za nadaljnja tekmovanja. Poleg tega pa je Adria tudi v nedeljo osvojila ekipno prvo mesto, kar potrjuje homogenost ekipe kot take. Naj omenimo še, da je bil Cerasari izbran v deželno reprezentanco, ki bo 23. julija nastopila na italijanskem prvenstvu cikloamaterjev C kategorije v Toskani. Torej, več kot pozitivna nedelja za lonjerske kolesarje.

Vrstni red:

1. Silvio Verginella (Adria), ki je 55 km dolgo progo prevozil v 1.20' s poprečno hitrostjo 40,500 km na uro
2. Dean (Italcantieri)
3. Pelizon (Cremcaffè)
4. Spanni (CRAL TS)
5. Forcillo (SCV Cottur)
6. Bevilacqua (UC Triestini)
7. Tono (GS Peraga) 30" zaostanka. V njegovem času sledi še 43 kolesarjev, med katerimi so še kolesarji Adrie Bonanno, Macarol, Cerasari, Poropat, medtem ko je Marušič prispel kasneje zaradi okvare.

Sandro Čok 21.

Med juniorji je v nedeljo na 96 km dolgi in naporni progi v Sacilu nastopil tudi mladi kolesar lonjerske Adrie Sandro Čok, ki je v izredno ostri konkurenci na zanj neprimerni progi zasedel dobro 21. mesto. Mladi lonjerski kolesar, katerega trenira Ivan Sosič, je bil med vodečimi vse do zadnjega nekajkilometrskega vzpona, ko mu je zmanjkalo moči in mu v spustu proti cilju ni uspelo, da bi se spet pridružil vodeči skupini. Na cilj je tako prispel s polminutno zamudo, kljub temu pa je njegov nastop pozitiven, saj ni od njega nihče pričakoval, da bo tako dobro vzdržal na vzponih v pordenonski pokrajini.

V nedeljo pa bo lonjerski kolesar nastopil na dirki juniorjev v Trstu na 126 km dolgi progi na tekmovanju, ki ga prireja tržaški klub SCV Cottur.

Godnič z zamudo

Na nedeljski amaterski dirki v kraju Buja v Furlaniji je na 138 km dolgi progi zmagal kolesar Busachini, ki je to progo prevozil v 3.20' s poprečno hitrostjo 43 km na uro. Busachini je zmagal z lažjo prednostjo pred Cazzolatom, ki je v soboto zaključil Giro d'Italia za amaterje na valoviti progi, ki je terjala od vseh tekmovalcev dokaj naporov. Naj omenimo, da se je dirke udeležil tudi lonjerski kolesar Godnič, ki pa je, žal, zaradi okvare na kolesu, prispel na cilj z dokajšnjo zamudo.

R. Pečar

NOGOMET

V PRIJATELJSKI TEKMI

Olimpija - Partizan 3:1

Ljubljančani so zasluženo osvojili zmago

LJUBLJANA — Beograjski Partizan, ki je v teh dneh na pripravah v Škofji Loki, je odigral prijateljsko tekmo na stadionu za Bežigradom z domačo Olimpijo.

Ljubljančani so bili boljši in so zmagali s 3:1.

* * *

Beograjski Partizan je pred nedeljsko tekmo z Olimpijo odigral prijateljski srečanji z NK Jesenice (4:0) in v Novi Gorici z domačim klubom Vozila (3:0).

* * *

LILLESTRÖM (Norveška) — Sloboda iz Tuzle je v okviru pokala «Intertoto» premagala na Norveškem domačo ekipo Lillestrüma s 3:1. Jugoslovani so zasluženo zmagali, saj so bili skozi vso tekmo boljši od nasprotnikov, s katerimi igra tudi Nizozemec Deeger.

Zadetke so za Slobodo dosegli Kocačević, Dijamant in Hadžić.

V NEDELJO V DOBERDOBU

Neporočene boljše

Neporočene — Poročene 2:1 (1:1)

NEPOROČENE: L. Gergolet, F. in L. Gergolet, R. Lavrenčič, A. Marušič, L. Marušič, L. Marušič, M. Marušič, L. Gergolet, D. Lavrenčič, M. Laković (G. Frandolič).

POROČENE: K. Ferfolja, M. Laković, B. Zanier, J. Gergolet, S. Lavrenčič, A. Laković, A. Pieri, R. Lavrenčič, E. Gergolet, T. Frandolič, S. Colja (F., N. in C. Jarc).

SODNIK: Piero Semperboni.

STRELKE: v 7. min. p.p. R. Lavrenčič, v 18. min. A. Marušič, v 12. min. d.p. L. Gergolet.

Ob doberdobskem igrišču se je v nedeljo popoldne zbralo izredno veliko število radovednežev, ki so prišli s Krasa in tudi iz drugih vasi, da bi si ogledali prijateljsko nogometno tekmo med poročenimi in neporočenimi domačinkami. Končna zmaga je pripadla «manj izkušenim», a kondicijsko bolje pripravljenim neporočenim dekletom, ki so z rezultatom 2:1 strle odpor požrtvovalnih «mater in žen».

Po tekmi pa so se vse, poročene in neporočene, s traktorjem popeljale na krajši izlet po vasi.

Kaj naj torej rečemo glede rezultata? Če pomislimo, da je bila vsota let pri poročenih 334 (30 let poprečno na vsako igralko), pri neporočenih pa 218 (19 let poprečno), potem lahko trdimo, da je bil izid dokaj pravilen in da se «deklice» s to zmago nimajo kaj dosti bahati.

K. S.

ODBOJKA

Pomladitev italijanske reprezentance za SP

Priprave najboljših italijanskih odbojkarjev so za letošnje svetovno prvenstvo v polnem teku. Novi trener «azzurrov» Carmelo Pittera je novinarjem v Rimu orisal program, ki si ga je zastavil in povedal imena odbojkarjev, ki jih bo zbral za to domače svetovno prvenstvo. Na vprašanje, da je že zbral igralce za prihodnje priprave v Leffe blizu Bergama in niso bili povabljeni nekateri starejši in izkušeni odbojkarji, je Pittera izjavil naslednje: «Zelo mi je žal, da je prišlo do določenih nesporazumov in tudi polemik. Po mojem trdnem prepričanju je edina pot, ki jo moramo prehoditi ta, da damo prednost mlajšim. S tem pa nočem odvzeti nobenih zaslug in tudi kvalitet starejšim odbojkarjem. Mislim pa, da z mlajšimi močmi bomo imeli boljšo reprezentanco že na tem prvenstvu, če bomo seveda zavzeto delali, ker je njihova priprava sodobnejša in je možno nekatere napake še popraviti. S starejšimi pa kaj takega ni več mogoče. Poleg tega moram še poudariti, da nas čaka prihodnje leto EP, leto kasneje pa še olimpijske igre v Moskvi. Delati je potrebno tudi v tej perspektivi.»

Kakšne priprave bodo v prihodnje z reprezentanti? «V Leffe bomo imeli prvih deset dni samo telesno pripravo. Dnevni obrok dela bo od pet do šest ur. V naslednjih desetih dneh pa bo poleg telesne priprave še tehnična. Volumen treninga se bo povečal od šest do sedem ur na dan. V prvi polovici avgusta pa bomo skupaj s svetovnimi prvaki Poljaki zaključili ciklus atletsko-tehnične priprave. Največjo pozornost pri treningu bom posvetil bloku in sprejemu, ker pri teh dveh elementih največ grešimo. Pri telesni in tehnični pripravi pa bo potrebno delati drugače s tolkači kot podajači in še posebej s tistimi odbojkarji, ki so zaradi izpitov in študija psihično utrujeni.

G. F.

ATLETIKA

V SOBOTO V BEVAGNI

Podvig borovke Irene Tavčar

Zmagala je v metu krogle na mladinskem dvoboju Italija - Španija

Borovka Irena Tavčar

Medtem ko se tudi letošnja atletska sezona bliža svojemu višku, konec tega meseca bo namreč v Rimu državno prvenstvo, smo zabeležili v soboto dva nova uspeha ženske atletike pri Boru.

Skoraj ob isti uri, ampak v dveh zelo oddaljenih mestih, sta nastopili Irena Tavčar in Daniela Tretjak.

Prva je v dvoboju Italija - Španija tekmovala v državnem dresu v metu krogle.

Borovka je dosegla z metov 12,72 m nov rekord in istočasno zmagala svojo tekmo, dokazala pa je, da je trenutno vsaj na mladinski državni ravni na prvem mestu, kljub spodrsljaju na državnem mladinskem prvenstvu, v katerem je bila druga. Drugouvrščena med Italijankami je vrgla kar za meter manj od naše predstavnice.

Tavčarjeva je nedvomno potrdila, da si mesto v državni mladinski reprezentanci zasluži. V letošnji sezoni bi se morala italijanska mladinska reprezentanca še srečati s Kanado, s Kubo in z ZDA. Moramo še omeniti, da z doseženim rezultatom v Bevagni (blizu Perugie) borovka kandidira na visoko uvrstitev na državnem prvenstvu.

Istočasno pa so v Trstu nastopili atleti naše dežele na letošnjem deželnem prvenstvu. Na progi 100 m je plavolasa borovka Daniela Tretjak zopet slavila zmago.

Res je bila tekma dokaj izenačena, saj so na cilj prispele kar tri tekačice skoraj istočasno. Prvo mesto pa je prepričljivo pripadalo Tretjakovi, ki je zabeležila dober čas 12"4.

Od borovcev je nastopil le Stojan Udovič v metu kopja. Le-ta je osvojil dobro šesto mesto z metom preko 55 m.

A. B.

NOGOMET

DANES V ZÜRICHU

Žrebanje parov evropskih pokalov

ZÜRICH — Drevi bo v tem mestu žrebanje letošnjih evropskih pokalov.

Letos nastopa skupno 128 ekip iz 23 držav. Italijanske in jugoslovanske barve bodo zastopale naslednje ekipe:

Pokal prvakov:
Juventus in Partizan

Pokal pokalnih prvakov:
Inter in Rijeka

Pokal UEFA:
Vicenza, Milan, Torino, Napoli, Crvena zvezda in Hajduk.

Borac v Novi Gorici

FK Borac (Banjaluka), član 1. zvezne nogometne lige Jugoslavije, bo jutri, 12. julija, ob 18. uri gostoval v Novi Gorici v najboljši postavi. Številni privrženci nogometa na Goriškem bodo lahko ponovno videli izredno kvalitetno tekmo.

R. V.

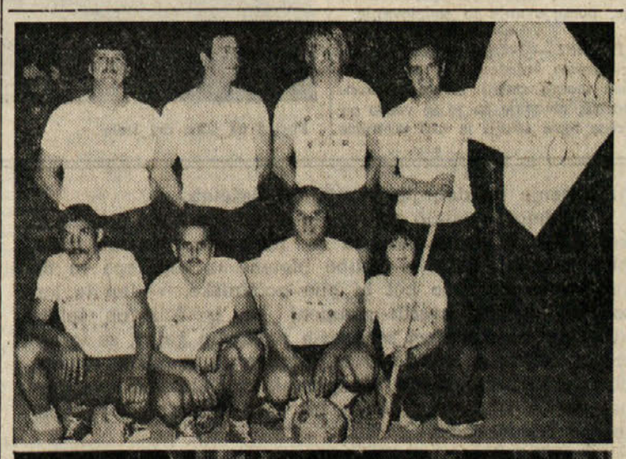

Dve od 14 ekip, ki sodelujeta na nogometnem turnirju «4 + 4» v Dolini. Zgoraj: moštvo društvene gostilne «Da Ezio», spodaj ekipa iz Maćkolj

TOTIP

1. —	1. Eliodona	X
	2. Hula	2
2. —	1. Autobank	2
	2. Embargo	1
3. —	1. Lancione	X
	2. Fortino	2
4. —	1. Maganoce	2
	2. Tenessee	1
5. —	1. Cher Luis	2
	2. Perle De Lune	1
6. —	1. Cirie	1
	2. Fioretto	X

KVOTE

12 — 5.915.126 lir
11 — 962.927 lir
10 — 51.900 lir

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 37 23
Naročnina
Mesečno 2.900 lir — vnaprej plačana celotna 29.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 44.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,00 din, ob nedeljah 3,50 din, za zasebnike mesečno 40,00, letno 400,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 55,00, letno 550,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 11. julija 1978

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš 43 mm) 18.800 lir. Finančni 700, legalni 600, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20% IVA 14% Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

S POGOVOROM SADAT-PERES

Na Dunaju zaključena «bližnjevzhodna runda»

Kreisky in Brandt pripravila osnutek načrta za mir med Egiptom in Izraelom

DUNAJ — Egiptovski predsednik Sadat je zaključil krog pogovorov v avstrijskem glavnem mestu o reševanju bližnjevzhodne krize. Njegovi sogovorniki so bili avstrijski kancler Kreisky, predsednik socialistične internacionale in bivši zahodnonemški kancler Brandt ter vodja izraelske laburistične opozicije Šimon Peres. Posebno pogovor s Peresom je pritegnil pozornost opazovalcev, saj je bilo to po številnih sestankih s predstavniki izraelske vlade prvo Sadatovo srečanje z zastopnikom opozicije.

Tako Sadat kot Peres nista hotela ničesar povedati o poteku srečanja ter sta se omejila na trditev, da je bilo «koristno in prijateljsko». Sam Peres pa se je moral braniti pred očitki Tel Aviva, da bi njegova pobuda utegnila še bolj otežkočiti potek pogajanj med Egiptom in Izraelom. V odgovor na te očitke je Peres pojasnil, da se Sadatu ni predstavil kot predsednik Izraela, da je šlo za enostavno izmenjavo mnenj ter da bo o poteku srečanja nadrobno poročal predsedniku izraelske vlade Beginu.

Sam Begin pa je preteklo noč v govoru, v katerem je kritiziral Peresa, obenem tudi zavrnil egiptovski mirovni načrt, češ da ne prispeva k miru, ampak bi celo ogrožal bodočo varnost na Bližnjem vzhodu.

Vsekakor je «dunajska bližnjevzhodna runda» že rodila prve sadove: Kreisky in Brandt sta namreč sporazumno pripravila načrt za mir na Bližnjem vzhodu, ki ga bosta predložila v odobritev septembrskemu zasedanju Socialistične internacionale. Pravzaprav ne gre za pravi mirovni načrt, saj zadevajo predlogi v prvi vrsti način sporazumevanja med sprtimi stranmi ter nekatera osnovna načela, ki naj bi jih končna rešitev spoštovala. Po mnenju Kreiskega in Brandta pa bi vsekakor njun načrt lahko služil kot «osnova za pogovore» med Kairom in Tel Avivom.

Predsednik Sadat se bo ustavil na Dunaju še nekaj dni. Ni izključeno, da bi se utegnil sestati z ameriškim predsednikom Carterjem, ki ga v četrtek pričakujejo v Bonnu. (tm)

Izredno plodna glasbena sezona

(Nadaljevanje s 4. strani)

je uprava osnovne šole v Solkanu priredila s svojim otroškim in mladinskim zborom ter z moškim zborom iz Vrtojbe koncert ob peti obletnici smrti Cirila Silliča, svojega večletnega učitelja in pevovodje. To potrjuje, kako globoko je ostalo v spominu pionirsko zborovsko delo enega izmed prvih pomembnejših pevovodij po osvoboditvi na Primorskem. Ob tej obletnici smo se spomnili z zadoščenjem njegovih uspehov z otroškim in mladinskim zborom v Zagorju in v Celju kakor tudi na «Primorska poje» in drugih nastopov z zborom iz Vrtojbe, ki nosi danes njegovo ime, ter z zborom iz Štandreža. Danes ga solkanska šola smatra za utemeljitelja mladinske zborovske dejavnosti, ki se pod vodstvom Jožice Golobove razvija v nove kvalitetne razsežnosti. To je potrdil nastop na tem spominskem večeru. Tudi moški zbor iz Vrtojbe uspešno nadaljuje njegovo delo pod vodstvom Alenke Saksidove, ki je s svojim prizadevanjem in muzikalno občutenostjo po kratki stagnaciji povrnila zboru prejšnjo interpretativno vrednost.

V okviru abonmajskih koncertov ZKO v Novi Gorici je imel svoj letni nastop Komorni mešani zbor iz Nove Gorice pod vodstvom Štefana Mavrija. Že na začetku moram pripomniti, da kinodvorana nikakor ni primerna za koncerte, ker je akustično neugodna, zlasti ne za vokalne ansamble, ki zvenijo topo in suho. Težko je to za pevce, ki se med seboj ne slišijo dobro in ni čudno, če pride do intonacijskih motenj, neprijetno pa je tudi za poslušalce, ki poslušajo «prazno» petje, brez pravih dinamičnih relacij, ki jih dvorana ne dopušča v dovoljni meri. Petje je sicer zapustilo soliden vtis, mislim pa, da je bil koncert lanskega leta v akustično nekoliko boljši dvorani komornega gledališča dovršeneje zapet in dognaneje interpretiran. Želel bi, da bi zbor svoje sposobnosti izkoristil za pripravo novega ali vsaj deloma novega programa, ker bi s tem tudi osvežil svoje delo in svojo izrazno moč.

S STRELI V TILNIK

Terorist ubil v Londonu bivšega iraškega premiera

Ubijalec in njegov domnevni pajdaš v rokah britanske policije

LONDON — Bivši iraški predsednik vlade general Abdul Razak Nayef je včeraj zjutraj umrl v neki londonski bolnišnici, potem ko je bil v nedeljo žrtev atentata. Terorista, ki je sprožil vrsto strelov iz neposredne bližine v Nayefov tilnik, je med begom prijel vratar bližnjega hotela in ga s pomočjo mimoidočega strpal v taksi ter odpeljal na policijo.

44-letni Abdul Razek Nayef je bil za časa Arefove vlade načelnik iraške vojaške obveščevalne službe in je pristopil k stranki BAAS med državnim udarom leta 1968. Vojaški revolucionarni svet ga je imenoval za predsednika vlade, a funkcijo je obdržal le dvanajst dni, ker je bil osumljen, da si hoče prisvojiti vso oblast. Nekaj časa je bil veleposlanik v Maroku, kasneje je pretrgal vse vezi z iraško vladno stranko in postal njen vnet nasprotnik. Leta 1970 ga je bagdadsko sodišče v odsotnosti obsodilo na smrt, ker je bil obtožen sodelovanja pri poskusu desničarskega državnega udara. Nayef je ves čas prebival v Londonu, kjer je bil leta 1972 žrtev podobnega atentata, takrat pa je bila ranjena le njegova žena, sam se je rešil brez prask.

Britanska policija je na londonskem letališču aretirala osebo, ki naj bi jo izsledili na podlagi dokumentov, ki jih je imel pri sebi Nayefov morilec. Preiskovalci niso še sporočili imen obeh aretirancev, prav tako ni znano, kdo je naročil atentat in zakaj. (voc)

SAARBRUECKEN — Porotno sodišče v Saarbrucknu je včeraj obsodilo na dosmrtno ječo 57-letnega esesovca Freiedricha Heinena. Sodniki so ga spoznali za krivega vojnih zločinov, ker je 1943. leta pobil v koncentracijskem taborišču v Lwowu 18 židovskih jetnikov.

OBTOŽENI SO IZDAJSTVA IN PROTISOVJETSKE PROPAGANDE

ZAČETEK SODNIH OBRAVNAV PROTI OPOREČNIKOM V ZSSR

Na zatožni klopi so Ščaranski, Ginzburg, Piatkus in Filatov
Ogorčenje in zaskrbljenost med zahodnoevropsko javnostjo

MOSKVA — Pred sovjetskimi sodišči različnih vrst in stopenj so se v Moskvi, Kalugi in Vilnjusu pričeli kazenski postopki proti nekaterim izmed znanih «oporečnikov». V glavnem potekajo sodne razprave za zaprtimi vrati, ob odsotnosti predstavnikov tiska in brez zaupnih branilcev za obtožence, kar vzbuja resno zaskrbljenost, da bodo tokrat izrečene proti njim težke, morda najvišje obsodbe.

Največ, morda celo smrtno kazen, tvega Anatolij Ščaranski, kateremu sodi vrhovno sodišče ruske federacije. Glasnik sodišča je časnikarjem, ki pred sodno palačo čakajo na informacije, sporočil, da je Ščaranski obtožen «vohunstva in veleizdaje», ker naj bi med leti 1974-77 posredoval predstavnikom tujih držav informacije, ki so v SZ strogo tajne. Med temi naj bi bile tudi varnostne naprave vojaških industrij in podobno. Poleg tega pa naj bi Ščaranski sodeloval pri «protisovjetski propagandi».

Anatolij Ščaranski je zavrnil obtožbe in izjavil, da je nedolžen. Priznal je, da je dajal informacije tujim časnikarjem, a da niso zadevale državnih tajnosti.

V Kalugi, 160 kilometrov južno od Moskve, pa sodi okrajno sodišče, upravniku «Solženicinovega sklada» Aleksandru Ginzburgu. Ta je bil doslej že dvakrat obsojen in je presedel (vedno zaradi «protisovjetske propagande») skoraj 8 let v delovnih taboriščih. Tudi tokrat Ginzburg tvega obsodbo na 7 let delovnega taborišča zaradi «protisovjetskih klevet in propagande».

V Vilnjusu pa se je pod isto obtožbo znašel pred sodiščem Viktor Piatkus, aktivist litvanske skupine za nadzorstvo nad izvajanjem helsinškega sporazuma, ki jo sovjetske oblasti preganjajo

Končno poročajo, da se je pred vojaškim oddelkom sovjetskega vrhovnega sodišča pričela sodna obravnava proti nekemu A. Filatovu. Obtožen je vohunstva in izdaje in torej tvega (kakor Ščaranski) obsodbo na 10 do 15 let delovnega taborišča ali na smrt. Dejstvo, da mu sodi vojaški oddelek sodišča daje misliti, da je verjetno obtoženec pripadal vojski. Vsekakor njegovo ime v krogih sovjetskih oporečnikov ni bilo znano.

Vest o novem valu procesov s splošno oznako, ki gre od vohunstva do izdaje in protisovjetske propagande, je izzvala nemalo ogorčenja na Zahodu. Francosko zunanje ministrstvo je opozorilo na dejstvo, da se s temi procesi kršijo nekatere temeljne državljanske pravice. Britanski tisk prav tako obsoja razpravo, medtem ko je v Italiji poslanec Francanzani (KD) naslovil na zunanjega ministra vprašanje, v katerem ga opozarja, da je spoštovanje človekovih pravic, tudi v SZ, osnova za sporazumevanje, pomirjevanje in sodelovanje.

BERLIN — Poletje pa tako: če naj verjamemo koledarju bi se v tem času morali znojiti zaradi neznosne vročine, marsikje pa je še vedno potrebna topla suknja in tudi centralna kurjava ni napak. Tako na primer v vzhodnem Berlinu, kjer je vlada z odlokom ukazala prižgati kurjavo zaradi nenavadno nizke temperature (okrog 10 stopinj C) in zredne vlage.

Padel je z višine 300 metrov: še živi

AOSTA — Reševalne ekipe so včeraj zjutraj nepričakovano našle še živega enega od dveh gornikov, ki so v nedeljo popoldne strmoglavili z vrha Gran Paradisa. Gre za 21-letnega Angela Guglielminettija, ki je po padcu 300 metrov čudežno ostal živ. Drugi gornik, 37-letni Angelo Botta, ki se je vzpenjal z njim proti vrhu, pa se je raztreščil na skalovju.

Guglielminetti, ki si je nalomil gleženj in bo okreval v približno enem mesecu, je v razgovoru z reševalci povedal, da sta bila z Botto skoraj pri vrhu, ko se je od ledenika okrušila masa ledu in se zrušila nanje. Padla sta v prepad, on pa se je rešil, ker je pristal na snežni gmoti, ki je znatno ublažila padec.

VČERAJ V MILANU

Šofer ranil mestnega redarja

MILAN — Neznan avtobobilist je včeraj zjutraj ranil s samokresom milanskega mestnega redarja, ki ga je ustavil zaradi prekomerne hitrosti. Neznanec, ki se je vozil z avtom znamke simca je takoj nato pobegnil. Preiskovalci, ki ga vneto iščejo sumijo, da gre za pripadnika teroristične organizacije.

IZOLA SLAVI DANES SVOJ OBČINSKI PRAZNIK

Razvojni programi izolske občine usmerjeni v povezovanje in odpiranje v širši prostor

Intervju z novoizvoljenim predsednikom občinske skupščine Brunom Podreko

Bruno Podreka

Ob občinskem prazniku, ki ga slavijo Izolčani vsako leto 11. julija v spomin na množični odhod v partizane med NOB, smo obiskali novoizvoljenega predsednika občinske skupščine Bruna Podreko in mu zastavili nekaj vprašanj.

Kaj sodite, tovariš predsednik, o novih razvojnih konceptih, ki so jih pripravila nosilna izolska gospodarska podjetja (Delamaris, Mehanotehnika, Ladjedelnica). Pomeni načrtovano povezovanje v panogi, odpiranje v širši gospodarski prostor in skrbnejše preučevanje tržišča konec težav, ki so nemalokrat spremljale izolsko gospodarstvo v preteklih letih?

Razvojni koncepti nosilnih OZD v občini Izola so sestavni del srednjeročnega plana družbenega razvoja, ki smo ga skupaj oblikovali in usklajevali na nivoju občine. Če sodimo po dosedanjih rezultatih, lahko trdimo, da so razvojni programi pravilno zastavljeni in se uspešno tudi izvajajo. Povezovanje in odpiranje v širši prostor, ki je prisotno v teh razvojnih programih, je nuja današnjega časa. Vendar sama organiziranost še ne zagotavlja bistvenih kakovostnih premikov, če se ne spremeni način mišljenja in obnašanja. Prepričan sem, da smo na pravi poti in da bo težav v bodoče manj.

Kako gledate na probleme izolskega podeželja? Pri tem seveda ne gre samo za infrastrukturo (cestna povezava, voda itd.) ampak tudi za gospodarsko osnovo. Kako se krajevne skupnosti znajdejo v tej problematiki in kako tudi sicer opravljajo svoje poslanstvo (družbenopolitična aktivnost, relacija mesto - vas, kultura itd.)?

Izolsko podeželje ni veliko, zato je tudi problemov manj. Kot povsod je tudi pri nas prisoten problem neenakomernega razvoja mesta in vasi. Z osnovno infrastrukturo (ceste, voda) so možnosti za hitrejši razvoj znatno večje. Drugi odločilni korak bo storjen z usposobitvijo krajevnih skupnosti, da samostojno načrtujejo in uresničujejo svoje gospodarske, kulturne, politične in komunalne ambicije. Pri nas so stvari tako zastavljene in se krajevne skupnosti kar dobro znajdejo.

Turizem je vsekakor pomembna postavka v gospodarstvu občine in rezultati so nedvomno otipljivi. Vendar se nekatere nove zamisli (jahtni, športni turizem) ne uresničujejo skladno z načrti?

Res je, da se zamisli oz. načrti na področju turističnega gospodarstva ne uresničujejo tako, kot bi želeli. V zadnjem času se stvari sicer hitreje premikajo in upam, da bomo že letos odprli gradbišče za pristanišče za jahte kot osnovnega objekta nove turistične usmeritve.

Kje so po vašem mnenju dobre in slabe strani obalnega sodelovanja? Tu ne mislim samo na družbenopolitično organiziranost, skupne službe in nekatere skupne ustanove, ampak tudi sodelovanje pri konkretnih gospodarskih in drugih akcijah skupnega pomena (cesta, višinski vodovod, ekologija ipd.).

Obalno in širše sodelovanje na vseh področjih družbenega dogajanja je pri nas že dolgo spoznana nujnost in okoli tega ni dilem. Veliko konkretnih nalog skupnega značaja smo dogovorili in rešili ali rešujemo. K temu kar ste vi navedli, bi dodal skupno gradnjo regionalne bolnice v Izoli, ki postaja stvarnost in še marsikaj. Na taki usmeritvi sodelovanja bomo vztrajali, saj imamo še veliko skupnih problemov, ki jih bomo morali v nadaljnjem obdobju skupaj reševati. Omenil bi le oskrbo z vodo, ki postaja za širše področje problem št. 1.

V prizadevanju, da bi v smeri obalnega sodelovanja kar največ dosegli, smo v preteklosti napravili tudi nekaj napak. Preveč poudarka smo dajali organiziranju skupnosti služb in organov, premalo pa skrbeli za učinkovitost delovanja oz. za način usklajevanja zadev skupnega interesa. To zdaj odpravljamo in se usmerjamo kot sem dejal, na sodelovanje pri konkretnih zadevah, za katere v občinah čutimo, da jih moramo skupaj reševati.

Za konec še vprašanje, ki zadeva vaše prve izkušnje pri opravljanju odgovorne družbenopolitične funkcije. Kako naj zaživi delegatska skupščina in kakšno naj bo sodelovanje z izvršnim svetom in drugimi njenimi organi, da bomo lahko uresničevali sklepe pravkar končanega XI. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije?

Delegatska skupščina je zaživela že v prejšnjem mandatu. Zdaj gre za njeno učinkovitost in vsebinsko rast. Delegata moramo s politično akcijo bolj motivirati za zahtevno in odgovorno družbeno funkcijo, in ga oborožiti z ustreznimi informacijami, ki naj bodo jasne in neposredne. Komunisti moramo v tem procesu odigrati prav gotovo odločilno vlogo, s čimer bomo na najboljši način uresničevali enega od poglavitnih sklepov našega kongresa, to je hitrejša zgraditev samoupravne demokracije.

Sodelovanje delegatske skupščine z izvršnim svetom sloni na ustavno opredeljenih pravicah in dolžnostih teh dveh organov. Nobeden ne zastopa nekih parcialnih interesov. V izvrševanju njene funkcije pa lahko pride do različnih stališč, ki v procesu usklajevanja samo obogatijo delo teh organov in same odločitve.

L. O.

Diana 6 L
Model 1978 ima vrsto koristnih izboljšav. Popolnoma na novo je konstruiran zavorni sistem s kontrolno lučko na armaturni plošči, spredaj so kolutne zavore, ki omogočajo še varnejšo vožnjo. Volan je nekoliko manjši, na novo so oblikovani pedali za sklopko, zavoro in plin. Udobnejša sta tudi prednja sedeža. Motor ima 602 ccm, 32 KM/DIN in doseže največjo hitrost 120 km/h, poraba goriva je 6,1 l/100 km.
Spredaj kolutne zavore

Olja IMA
Izdeluje CIMOS
CITROËN

Pogled na stari del Izole (Foto Podbevšek)

LADJEDELNICA SHIP YARD '2. OKTOBER'
IZOLA JUGOSLAVIJA
•
ČESTITA OBČANOM OB NJIHOVEM PRAZNIKU

Emil Frelih

ČAR INDIJSKEGA JUGA

(potopis)

6.

Pokrajina se pestro, čeprav še trudoma vse bolj menjava. Na obeh straneh ceste se v nedogled vrste trgovinice in stojnice s sadjem in pijačami, ob katerih posedajo in poležavajo prodajalci. V senčnati tišini palmovih gajev se sramežljivo stiskajo nizke lesene kolibe z lijanami spletene in pokrite s palmovimi vejami ali riževo slamo. Okoli njih se pasejo koze in zobajo bele kokoši. V močvirnih mlakah ždijo bivoli, ob njih se kopajo otroci. V igri svetlobe in sence se med debli dreves kdaj pa kdaj motno zablešči rdeča, vijolična, rožasta ali zlatorjava barva oblek žena ali deklet pri gospodinjskem ali poljskem opravilu. Svetlozelene krpe riževih nasadov ob izkopanih kanalih pričajo o rodovitnosti zemlje in dovoljni móči, ki sta potrebni za rast riževih bilk. Bleščeče medeninaste posode in občasni ognji z dimom okoli domov razodevajo, da si prebivalci kuhajo in pečejo jedila na prostem.

Nehote se mi priigrajo pred oči podobe živih barv v bujnem zelenilu tropske vegetacije francoskega slikarja Gauguina, ki so mi vselej dramile domišljijo in vzbujale hrepenenje po daljnjih eksotičnih deželah.

Vozimo se mimo naselij, ki si sledijo brez prestanka kot členi v verigi. Vrstijo se hiše, lične zidane hiše, hišice, lesene koče in kolibe pletene iz vej, lepe in čiste, velike in male kot bi bile počitniške. Veliko je katoliških cerkva, svetih znamenj. Na igriščih ob šolah, ki segajo v notranjost senčnatih palmovih gajev, se igrajo enako oblečeni šolski otroci. Mnogo je manjših tovarn, obrtniških delavnic in okrepčevalnic. Celo večja moderna stavba filmskega studia ob cesti vzbudi našo nepotešeno radovednost.

Posebnost so lepi, postavni moški, oblečeni v belo, ki hodijo ob straneh ceste s črnimi razpetimi dežniki, ki jih ščitijo pred vedno prisotnim soncem ali pred neurjem, ki se v tropih kaj rado pojavi iznenada in seve ženski syet, ki si ovija svoje lepe obline v mnogobarvne sarije.

Posebno zanimanje vzbujajo skoraj na vseh hišah izobešene slikovite rdeče peterokrake zvezde in rdeče zastave s srpom in kladivom, ki ne manjkajo niti na katoliških cerkvah in njihovih ustanovah. Ob vsem tem je često težko dojeti izredno strpnost komunistične oblasti v Kerali, kjer so mesta in vasi na gosto posejana z lepo grajenimi starimi in novimi cerkvami in je četrtina prebivalstva katoliškega.

Pred nekaj leti je Kerala poskrbela za edinstveno senzacijo. Na svobodnih volitvah si je prebivalstvo izvolilo komunistično vlado. To je vzbudilo veliko razpravljanj v Indiji in v svetu, posebej še, ker spada Kerala med najbolj razvite in izobražene predele Indije. V deželi znaša odstotek pismenosti 47 odst., kar je izredno veliko, če ga primerjamo s štiriindvajsetimi odstotki pismenosti v vsej Indiji. Že podatek, da tu od devetih otrok kar osem obiskuje šolo, kar je največ v vsej Aziji, zgovorno priča o visoki napredni kulturni stopnji keralskega prebivalstva.

Mogoče je k temu v mnogočem pripomogel globoko misleč mož, največji moderni indijski religiozni in socialni reformator Narayana Guru Swami Vivekananda, ki je preprosto razmišljal in širil svoje ideje: ena kasta, ena religija, en bog.

To gibanje je nastalo leta 1928 v Kerali kjer že od nekdaj prevladuje misel bratstva, ki ga razširjajo tudi sedanji komunistični voditelji pod geslom: «Človek se mora poboljšati in odpraviti napake, ne gledé kakšne vere je in kakšnega prepričanja.»

Prav zaradi teh presenetljivih nasprotij, sem pri postanku v nekem naselju, kjer smo se po dolgi vožnji nekoliko odžejali, vprašal indijskega vodiča, kako neki ljudje v tej verni deželi dojemajo komunizem. Pri tem sem mu pokazal na veliko plastično rdečo zvezdo na bližnji cerkvi, ki je prav tistikrat v nastajajočem se večernem mraku zasvetila.

Začudeno in nekam resno me je pogledal. Zatem mi je mirno, kot bi bilo samo po sebi umevno, dejal: «Zakaj pa ne bi mogel biti veren človek tudi dober komunist? Mi smo za socialno pravičnost, ki jo učita tako religija kot komunizem!»

Zvečerilo se je, a vročina ni popustila. Lesketajoče opalno nebo je porumenelo in se mešalo s tistim čudovitim vijoličnim odsevom, kakršnega lahko občuduješ samo v tropih.

Po hišah in stojnicah so se prižigale izobešene rdeče zvezde, kar je živahnemu vrvežu temnopoltih ljudi v belih in živahnih pisanih oblačilih pridalo pravljičen orientalski čar večera, ki je po sončnem zatonu v tropih tako nagloma prešel v noč. Sijoče rdeče zvezde so izstopale v mrki neonski bleščavi in mnoge so razkrile zarisane religiozne in proletarske simbole: križ, srp s kladivom in sanskrtsko svastiko-hindujski kljukasti križ, ki vsakogar, ki je okusil bič hitlerizma, preseneti ko prvič obišče Indijo.

Nadaljevali smo vožnjo ob razsvetljenih hišah in živilskih stojnicah ob cesti, ki šele po dnevni vročini zaživijo v človeškem mravljišču vaškega življenja.

Pokrajina se proti jugu spreminja. Na levi strani se zarišejo obrisi temnih hribov, ki se dotikajo temnomodrega baržunastega neba, posutega z diamantno bledikavimi zvezdami. Na desni se še vedno enakomerno vijejo gosti palmovi gaji in le poredko odkrijejo gladino morja, ki ga skozi temo bolj slutiš kot vidiš.

Visoka poslopja opozarjajo, da se bližamo večjemu mestu. Kmalu bomo v Trivandrumu, glavnem mestu Kerale. Medlo razsvetljen napis na visoki stavbi opozori, da smo že v univerzitetni četrti. Škoda, avtobus drvi skozi strnjene ulice z nezmanjšano hitrostjo. Kot v pravljičnem prividu se izvije ena glavnih ulic v razkošni razsvetljavi rožnatih ornamentov spletenih iz tisočerih raznobarvnih žarnic. Visoko v zraku žarijo razsvetljeni simboli križev in srpov s kladivi. Vsepovsod mnogo križev, mnogo zvezd in zastav.

Mesto je bilo v prazničnem razpoloženju tedna med Božičem in Novim letom. Visoko na zvoniku cerkve bleščí velik križ z belo prižganimi žarnicami, na pročelju pod njim žari velika rdeča zvezda. Božič je pred dnevi minil, bili smo na pragu Novega leta. Razživeli smo se ob misli, da ga bomo pričakali v tej čudoviti deželi.